

Թուրքիոյ Մէջ Հազարաւորներ Մասնակցած Են Հրանդ Տինքի սպանութեան Տարելիցին



Պոլսոյ մէջ Հազարաւոր ցուցարարներ՝ Հրանդ Տինքի տարելիցին առթիւ

Հրանդ Տինքի սպանութեան 7-րդ տարելիցը Թուրքիոյ տարբեր քաղաքներուն մէջ նշուած է բազմահազարանոց երթերով:

Պոլսոյ մէջ լոյս տեսնող «Ակօս» թերթի խմբագրապետ Հրանդ Տինքը սպանուած էր 2007-ի Յունուար 19-ին:

«Ակօս»-ի հաշկական բաժնի խմբագիր Բագրատ Էստուկեան «Ազատութիւն» ռատիոկայանի հետ զրոյցի ընթացքին յայտնեց, որ կարելի է արդար դատաստան ակնկալել պետութենէ մը, որ կազմակերպած էր Տինքի սպանու-

թիւնը:

«Դատավարութիւնը, մենք բոլորս համոզուած ենք, որ երբեք արդարութեան պիտի չհանգի, որովհետեւ պետական ոճիւրի գոհ գնաց: Պետութիւնն էր այդ ոճիւրի կազմակերպողը, հիմա դատողը դարձեալ պետութիւնն է: Հետեւաբար այս դատարանէն ոչ ոք արդարութիւն չակնկալէր: Հասարակութիւնն ալ չունի, Հրանդի ընտանիքն ալ այդպիսի ակնկալութիւն չունի, մենք՝ ընկերներս

Շարք էջ 4

Էդուարդ Նալբանդեան.- «Սպասենք, Սինչել Թուրքիան Պատրաստ Կը Լինի»

Յունուար 22-ին, Երեւանի մէջ կայացած մամուլի ասուլիսի ընթացքին Հայաստանի արտաքին գործոց նախարար Էդուարդ Նալբանդեան յայտնեց, որ անցնող չորս տարիներուն Հայոց ցեղասպանութեան եւ Հայաստանի հետ յարաբերութիւններու կարգաւորման հարցով Թուրքիոյ դիրքորոշումը չէ փոխուած:

Նալբանդեանի համաձայն, Թուրքիոյ դիրքորոշումը չէ փոխուած եւ արտաքին գործոց նախարար Ահմատ Դաւութօղլու Հայաստանի մէջ կրկնած է այն, ինչ ըսած էր տարիներ առաջ: Ըստ Նալբանդեանի, ճիշդ այդ պատճառով ալ, դադարեցուած է յարաբերութիւններու կարգաւորման գործընթացը: «Սպասենք, մինչեւ Թուրքիան պատրաստ կը լինի առանց նախապայմանների յարաբերութիւնների կարգաւորմանը: Այդ մտեցումը ստանում է նաեւ միջազգային հանրութեան հաւանութիւնը», - ըսաւ Նալբանդեան:

Նալբանդեան անդրադարձաւ նաեւ Հայաստանի կրթութեան նախարար Արմէն Աշոտեանի վերջերս կատարած զգայացունց յայտարարութեան՝ թէ

Հայաստանի անունը պէտք է փոխել «Արեւմտեան Հայաստան»-ի, նկատի առնելով Թուրքիոյ մէջ գտնուող «Արեւելեան Հայաստան»-ի գոյութիւնը: «Պարոն Աշոտեանն իր կարծիքն է արտայայտել: Նման հարց չի քննարկուում եւ չի քննարկուի», - ըսաւ Էդուարդ Նալբանդեան:

Խօսելով Մաքսային Միութեան Հայաստանի անդամակցութեան մասին նախարարը յայտնեց, որ ինք համաձայն չէ այն յայտարարութիւններու հետ, թէ Մաքսային Միութեան անդամակցելու նախապատրաստման գործընթացը ընթացած է գաղտնիութեան պայմաններուն մէջ:

Ըստ նախարարի՝ ոչինչ գաղտնի չէ պահուած: Երբ գործընթացը հասունացած է, համապատասխան յայտարարութիւն կատարուած է: «Հայաստանն առաջին անգամ պաշտօնապէս յայտարարեց Մաքսային Միութեան անդամակցելու մտադրութեան մասին Սեպտեմբերի 3-ին: Բայց մինչեւ այդ բազմիցս խօսուել է ցանկութեան մասին», - ըսաւ Նալբանդեան, աւելցնելով, թէ իրողումը հնչեցուած է մասնագիտական ուսումնասիրութիւններէ ետք:

Գործադրկութեան Մակարդակով Հայաստան Ամենաբարձրն Է Յետխորհրդային Տարածքին

Նախկին Խորհրդային Միութեան երկիրներուն մէջ գործադրկութեան մակարդակը ամենաբարձրն է Հայաստանի մէջ: Այս մասին կը վկայեն ՄԱԿ-ի կազմէ ներս գործող Աշխատանքի Միջազգային Կազմակերպութեան Յունուար 21-ին հրատարակած զեկոյցի տուեալները:

Կազմակերպութեան պաշտօնական կայքին վրայ հրատարակուած եւ համաշխարհային աշխատանքային շուկայի վրայ այս տարի սպասուող զարգացումներուն նուիրուած ծաւալուն ուսումնասիրութեան կից ներկայացուած աղիւսակը կը տեղեկացնէ, որ 2013-ին գործադրկութեան մակարդակը Հայաստանի մէջ կազմած է 18,6 տոկոս:

Համեմատելով դրացի վրաստանի հետ կը տեսնուի որ, հոն գործադրկութեան մակարդակը 2013-ին կազմած է 14,3 տոկոս, իսկ Ատրպէյճանի մէջ՝ միայն 5,5 տոկոս: Ատրպէյճանի նման մօտաւորապէս նոյն մակարդակի վրայ է նաեւ Ռուսաստանը՝ մօտ 6 տոկոս:

ՄԱԿ-ի մասնագէտներուն համաձայն, վիճակագրութեան առումով Հայաստան իր ցուցանիշներով աւելի մօտ է տնտեսական բաւական բարդ վիճակի մէջ գտնուող Պալբանդեանի հետ:

«Որպէս կանոն, Հարաւային եւ Հարաւարեւելեան Եւրոպայի

մէջ գործադրկութեան ծաւալները շատ աւելի բարձր են, քան ԱՊՀ-ի մէջ: Միակ բացառութիւնը Հայաստանն է: Իսկապէս մէջ, սակայն, երկու տարածաշրջաններու միջեւ տարբերութիւնը այնքան մեծ չէ, քանի որ Արեւելեան Եւրոպայի շարք մը պետութիւններու մէջ, որպէս գործազուրկ հաշուառուած են մարդիկ, որոնք իրականին մէջ աշխատանք ունին», - կը գրեն զեկոյցի հեղինակները՝ չըջնացնելով «թաքնուած զբաղուածութեան» երեւոյթը:

Զեկոյցի համաձայն յառաջիկայ տարիներուն եւս գործազուրկութեան մակարդակի բարձրացում կը նախատեսուի ամբողջ աշխարհի տարածքին, եթէ նոյնիսկ տնտեսական նոր տազնապ տեղի չունենայ: 2018-ին աշխարհի մէջ գոյութիւն կ'ունենայ 215 միլիոն գործազուրկ:

ՄԱԿ-ի կառուցի մասնագէտներու կանխատեսմամբ, յառաջիկայ 4 տարիներուն գործազուրկներու քանակը կ'աճի նաեւ Հայաստանի մէջ: 2014-ին գործազուրկութեան մակարդակը Հայաստանի մէջ կ'անցնի 19 տոկոսի սահմանը, տարեցտարի փոքր աճ արձանագրելով: «2018 թուականին արդէն Հայաստանի մէջ գործազուրկ կը դառնան ամէն հինգերորդ անձը», - կը կանխատեսեն ՄԱԿ-ի մասնագէտները:



Յայտարարութիւն

Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան Կուսակցութիւնը խստի կը դատապարտէ եւ անընդունելի կը գտնէ՝ Քիւրտիստանի Հասարակութեանց Միութեան (ԿԿԿ) գործադիր խորհուրդի համանախագահ Պէտէ Հօզաթի անհիմն ու վտանգաւոր յայտարարութիւնը այն մասին, որ իբր հայ, յոյն եւ հրեայ լուստակական կազմակերպութիւնները Թուրքիոյ պաշտօնական պետութեան գուգահեռ ընթացող պետութիւններ կազմաւորած են, նպատակ ունենալով Թուրքիոյ ժողովրդավարացումը խանգարել:

Այս արտաոց յայտարարութիւնը ամէն բանէ առաջ անարգանք է իր բնօրրանէն արմատախիլ եղած հայ ժողովուրդի մէկուկէս միլիոն նահատակներու յիշատակին եւ առհասարակ Օսմանեան կայսրութեան եւ անոր ժառանգորդ երիտթուրքերու լուծին տակ կեղեքուած ու իրաւազրկուած շատ մը ժողովուրդներու հասցէին, ներառեալ Բիւրտ ժողովուրդին, որուն իրաւունքներու պաշտպանութեան կոչուած է տիկին Հօզաթի ղեկավարած կուսակցութիւնը:

Առ այդ, Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան Կուսակցութեան անունով կոչ կ'ուղղենք Քիւրտիստանի Հասարակութեանց Միութեան (ԿԿԿ) ղեկավարութեան յատկօրէն պարզաբանել իր տեսակէտը այս հարցի կապակցութեամբ, հետամուտ ըլլալ, որ յետայսու նման երեւոյթներ չկրկնուին եւ վերջապէս աջակցիլ՝ Թուրքիոյ մէջ Հայոց Ցեղասպանութեան նանաչման գործընթացին:

Ս.Դ.Հ.Կ. Կեդրոնական Վարչութիւն

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՆ ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Երեւանում Բազմամարդ Հաւաք-Երթ Ընդդէմ Պարտադիր Կուտակային



Երեւանի մէջ Հազարաւոր ցուցարարներ կը բողոքեն կառավարութեան որոշումին դէմ

Երեւանի Ազատութեան հրապարակը Յունուարի 18-ին գրեթէ լեւի լեցուն էր: «Դէմ ենք պարտադիրին» նախաձեռնութեան անդամները հանրահաւաք էին կազմակերպել ընդդէմ պարտադիր կուտակային կենսաթոշակի մասին օրէնքի եւ Սահմանադրական Դատարանից պահանջում էին կասեցնել դրա կիրառումը, այնուհետեւ այն հակասահմանադրական ճանաչել:

Յիշեցնենք, որ դեռ Դեկտեմբերին Ազգային ժողովի չորս ոչ իշխանական խմբակցութիւնները դիմում եւ միջնորդութիւն են ներկայացրել Սահմանադրական Դատարան այս պահանջներով, միջնորդութեան մասով դատական բարձրագոյն ատենարդ պէտք է որոշում կայացնի մինչեւ Յունուարի 25-ը:

«Դէմ ենք պարտադիրին» նախաձեռնութեան անդամները պնդում են, որ օրէնքը հակասահմանադրական, հակապետական եւ յղի է վտանգաւոր հետեւանքներով:

Ակտիւիստ Դաւիթ Մանուկեանը «Ազատութեան» հետ գրոյցում վստահեցրեց, որ ՍԴ-ի որոշումը, այդուհանդերձ, վերջին հանգրուանը է:

«Ես ուզում եմ, եւ մենք յոյս ունենք, ակնկալում ենք, որ մեզ համար ցանկալի որոշում է կայացումը, իսկ եթէ ոչ, այդ տարբերակին էլ ենք պատրաստ, արդէն իրենց պէտք է աւելի ռադիկալ, բայց օրէնքի դաշտում կանցնենք քաղաքացիական ճնշման եւ անհանգստացման միջոցներին», - յայտարարեց Մանուկեանը:

Օրէնքը ուժի մէջ է մտել Յունուարի 1-ից եւ տարածուած է

1974 թուականին եւ դրանից յետոյ ծնուած աշխատող քաղաքացիները վրայ, որոնք Փետրուարին կը հասկանան, որ իրենց աշխատավարձն առնուազն 5 տոկոսով պակասել է՝ ապահով ծերութեան ակնկալիքով:

Իրենց ելոյթներում ակտիւիստները կոչ էին անում հայաստանցիներին միանալ իրենց շարժմանը եւ պայքարել մինչեւ յաղթանակ. - «Անկենսունակ է կուտակային կենսաթոշակների մասին օրէնքը, որը, բացի բազմաթիւ փաստարկների իրաւացիութիւնից, չունի քաղաքացիների աջակցութիւնը: Այն, որ մեզ ինչ-որ ձեւով ուզում են խաբել, կամ ինչ-որ մի ուրիշ ձեւով ուզում են, չզիտեմ, տարբեր սաղարանքների, ստերի ենթարկել՝ մեզ հետ այդ հարցը բարձրացնելու ու հասցնելու յաղթանակին»:

Հանրահաւաքին մասնակցում էին նաեւ խորհրդարանի Հայ ազգային կոնգրէս (ՀԱԿ), «Ժառանգութիւն», «Բարգաւաճ Հայաստան» (ԲՀԿ) եւ ՀՅ Դաշնակցութիւն (ՀԾԴ) խմբակցութիւնների ներկայացուցիչները: Շատ կարեւոր է, որ պայքարը խորհրդարանից տեղափոխուեց փողոց, ասում էին պատգամաւորները:

Հաւաքին յաջորդեց երթը, որի մասնակիցներին յաջողուեց փակել Սայաթ Նովա, Աբովեան, Ամիրեան, Մաշտոց փողոցները: Երբեմն փոքրիկ վիճաբանութիւններ էին լինում ճանապարհին, սակայն, ինչպէս «Ազատութեան» հետ գրոյցում նշեց Երեւանի փոխտնտեսական պետ վարչերի Օսիպեանը, ոչ ոստիկանների մեղքով՝ ակտիւիստներն էին կանգառներ անում:

«ԲՀԿ Նախագահ Եղել է, Կայ Ու Լինելու է Կուտակցութեան Հիմնադիր՝ Գազիկ Ծառուկեանը»

ԲՀԿ նախագահ եղել է, կայ ու լինելու է կուտակցութեան հիմնադիր՝ Գազիկ Ծառուկեանը: Այս մասին յայտարարել է ԲՀԿ մամուլի խօսնակ Տիգրան Ուրիխանեանը, անդրադառնալով Յունուարի 21-ին, ասուլիսում մարքսիստ Դաւիթ Յակոբեանի յայտարարութեանը, թէ ԲՀԿ առաջիկայ համագումարում կուտակցապետ կ'ընտրուի Ռոբերտ Քոչարեանը:

«ԲՀԿ նախագահ եղել է, կայ ու լինելու է կուտակցութեան հիմնադիր՝ Գազիկ Ծառուկեանը: Ուստի, յաւերժ երիտասարդ մարքսիստին կարող եմ ընդամէնը բարեկամաբար խորհուրդ տալ, իր երկարաշունչ վերլուծութիւններն անելիս, առնուազն ԲՀԿ-ի մասով, հաւատարիմ մնալ մարքսիզմի հիմնարար սկզբունքներից մէկին, այն է՝ ռեակիւզմին»:

Շատերի համոզմամբ Բարգաւաճ Հայաստան կուտակցութիւնը հիմնուել է Ռոբերտ Քոչարեանի թելադրութեամբ եւ մինչեւ օրս ղեկավարում է նրա կողմից:

Քոչարեանի ժամանակ արտաքին գործոց նախարարի պաշտօնը զբաղեցրած վարդան Օսկանեանի այդ կուտակցութեան անդամակցութեամբ, կասկածները աւելի հաստատուեցան:

«Որեւէ Պլատֆորմ, Որը Կարող է Ուղղուած Լինել Ռոբերտ Քոչարեանի Վերադարձին, Մեզ Համար Մերժելի է».- ՄԴՀԿ

Այն, որ Հայաստանում քաղաքացիական հասարակութիւնը վերջապէս փորձում է իր ձեռքը վերցնել իր իսկ խնդիրների բարձրաձայնման իրաւունքը, միանգամայն ողջունելի է եւ սատարում է Հնչակեան կուսակցութեան կողմից: Այս մասին յայտարարել է ՄԴՀԿ մամուլի գլխավոր պատասխանատու Արթուր Ղահրամանեանը՝ անդրադառնալով կուտակային կենսաթոշակային համակարգի շուրջ ստեղծուած իրավիճակը:

Նրա խօսքով՝ ներդրուող համակարգը հնարաւոր է եւ կարող է աշխատել եւրոպական զարգացած երկրներում, սակայն Հայաստանի տարբերակում պարզից էլ պարզ է, որ անհրաժեշտ է գտնել այլ, աւելի ընկալելի եւ հեռանկար ունեցող լուծում: Քաղաքացին վստահ է, որ իր մոտած գումարները տանտեակ տարիներ անց համարժէք իրեն են վերադարձուելու, եւ դրա իրաւունքն իսկապէս ունի, հաշուի առնելով գործող համակարգի վստահութեան դեֆիցիտը:

ՄԴՀԿ-ի խոր համոզմամբ, քաղաքացիների գումարները պէտք է ապահովագրուած լինեն ցանկացած ռիսկերի պարագայում, որի երաշխաւորը պէտք է լինի պետութիւնը՝ ի դէմս կենտրոնական բանկի: Այսինքն կենսաթոշակայինի մասով ՄԴՀԿ-ն հանրահաւաք հրահրած քաղաքացիների հետ է, միանշանակ: Մեր բազմաթիւ կուտակցական ընկերները մասնակցել

են այդ հաւաքին, ինչը ողջունուել է ՄԴՀԿ ղեկավարութեան կողմից:

«Այստեղ, սակայն, կայ մէկ մտահոգեցնող երեւոյթ: Քաղաքական դաշտում փորձեր են արւում որ այս հանրահաւաքի փաստը կապել Քոչարեանի՝ քաղաքականութիւն վերադառնալու ցանկութեան հետ: ՄԴՀԿ-ն Քոչարեանի իշխանութեան տարիներին եղել է ընդդիմութեան շարքերում, իր վրայ անմիջականորէն զգացել այն ռեպրեսիաները, որոնք իրականացուած էին պետական իշխանութեան կողմից: Մեզ համար անընդունելի է նախկին օրերի վերադարձը, ուստի որեւիցէ պլատֆորմ, որը կարող է ուղղուած լինել այդ խնդրի լուծմանը, մեզ համար իհարկէ մերժելի է: Շարունակելով միտքը, պէտք է անպայման նշեմ, որ Հայաստանին անհրաժեշտ է ոչ թէ այս կամ այն պետական պաշտօնակալ, այլ համակարգի փոփոխութիւն, որի նպատակով էլ Հնչակեան կուտակցութիւնը նախաձեռնել է Ջախ ուժերի միութիւն, ինչի շուրջ բանակցութիւնները բազմաթիւ քաղաքական կազմակերպութիւնների հետ շարունակուած են: Առաջիկայում մենք հանդէս կը գանք այդ նախաձեռնութեամբ՝ հանրութեանը ներկայացնելով երկիրն այս իրավիճակից դուրս բերելու մեր պատկերացրած «ճանապարհային քարտէզը», որտեղ առաջնայինը պէտք է լինի համակարգի օր առաջ փոփոխութեան վրայ», -ասել է նա:

Արամ Սարգսեան. «Ռոբերտ Քոչարեանը Հանսեր Չունի»

«Հանրապետութիւն» կուտակցութեան նախագահ Արամ Սարգսեանի կարծիքով՝ եթէ Սերժ Սարգսեանը Ռոբերտ Քոչարեանին կամ նրա մարդուն նշանակի վարչապետ, ապա կը մնայ օդից կախուած:

«Սերժ Սարգսեանը դա հրաշալի հասկանում է եւ երբեք այդ քայլին չի գնայ», - «Ազատութեան» հետ գրոյցում ասաց Հայաստանի նախկին վարչապետը՝ յաւելելով, որ Քոչարեանը «թէ՛ արտաքին, թէ՛ ներքաղաքական առումով անընդունելի է»:

Հայաստանի երկրորդ նախագահի են այսօրուայ իշխանութիւնների միջեւ սուր քննադատութեամբ համեմուած փոխհրաձգութիւնը, ըստ ընդդիմադիր գործչի, ՀՀԿ-ի ներքին խնդիրն է. - «Երկուսն էլ խօսում մենապետութեան ապագայից, ինչի մասին խօսելու, իմ կարծիքով, իրաւունքը չունեն: Մէկը մէկի անունը ոսկէ տառերով է գրում հերոսների ցանկում, միւսը նրան անյոյս է անուանում: Չեմ ուզում դրա մէջ խորանալ, որովհետեւ դա Հայաստանի հասարակութեան հետ որեւէ կապ չունի: Իրենք իրենց ներքին վէճն են տանում: Իրենցից իւրաքանչիւրը իշխանութեան ժամանակ էլ ժողովուրդն առանձնապէս գոհ չի եղել: Իրենցից իւրաքանչիւրը յիշում է բոլոր այն գործերը, ինչը իրեն ձեռնասու է: Ինչը իրեն ձեռնասու է, չի յիշում: Մարդը, որը 2003 թուականին փաստաթղթով ամենադժար նախագահի թեկնածու էր, նոյնիսկ մշտական բնակչութեան վայր չունեւ, 2008 թուականին նախագահ

հակա ընտրութիւններից [յետոյ], պետական պաշտօն զբաղեցնելով, դարձաւ Հայաստանի Հանրապետութեան ամենահարուստ մարդը: Մարդը, որը այդ մարդուն հերոս է համարում ու ոսկէ տառերով է ուզում անունը գրել... այս մարդկանց բանավէճին խառնուելն անշունորակալ գործ է»:

Ընդդիմադիր կուտակցութեան առաջնորդը չբացառեց, որ Ռոբերտ Քոչարեանը կը փորձի ակտիւանալ ու վերադառնալ՝ յենուելով «Բարգաւաճ Հայաստան»-ի, Դաշնակցութեան, ՀՀԿ-ի որոշ ուժերի վրայ. - «Ակտիւանալ ինքը կը փորձի եւ միշտ է փորձել: Ինքը դա միշտ է ցանկացել, բայց այդպէս է, որ ցանկացաւ ու արեց... Իրեն լրացուցիչ ստիմուլներ են պէտք: Այն մարդկանց ու այն ուժերին, որոնց վրայ ինքը յոյս է դնում, ես այդ մարդկանց քաղաքական չեմ համարում... Ընդհանրապէս Ռոբերտ Քոչարեանը որպէս թեկնածու, թէ՛ արտաքին քաղաքական, թէ՛ ներքաղաքական առումով, բացարձակապէս անընդունելու ու անյարմար թեկնածու է: Ինքը պրոբլեմ է տեղով: Եւ այդ առումով նոյն արտաքին քաղաքական լծակները շատ աւելի ուրիշ, լուրջ թեկնածուութիւններ ունեն, որոնք շատ աւելի հեշտ, շատ աւելի անխոցելի, շատ աւելի յարմար տարբերակներով կարող են պաշտպանուել եւ արդիւնքի հասնել՝ առանց Արեւմուտքի հարկադրանքի, կամ Արեւմուտքի պարագայում առանց Ռուսաստանի հակադրանքի, քան Ռոբերտ Քոչարեանը: Ռոբերտ Քոչարեանը շանսեր չունի, իր շանսերը զրօ է»:

ՊԵՏՔ Ե ԶԱՍԿՆԱՔ ՈՐ ԳՐԱՆԴ ՏԻՆՔԸ «1.500.000 + 1» ՉԷՐ



ՄԱԳՕԱՐԵԱՆ

Հրանդ Տինք խօսելով հայ-թրքական կապերուն մասին այդ յարաբերութիւններուն տուած է սպիտակ թուղթ ըլլալու առիթ:

Ու կարելոք համարած է, թէ մենք ինչ գոյներով պիտի գրենք այդ սպիտակ էջին վրայ: Հրանդին համար անուրանալի փաստ է, որ հայերն ու թուրքերը, երկար ու արիւնոտ պատմութիւն անցած, անկումներով եւ արհաւիրքներով «Կիսուած» երկու հարեւան-ժողովուրդներ են, որոնց համար ալ ներկայ պահու գրութեամբ շփման գիծն ու գօտին մնացած է ութուրբ:

Բացատրեմ:

Հրանդի համար Հայը թուրքին կը նայի տարբեր հարթութիւններէ եւ տարբեր ճանապարհներով: Այդ կը թելադրէ աշխարհագրութիւնը: Սփիւռքահայուն, Հայաստանցիին եւ թուրքի թաղաքացի հայուն համար կան տարբեր տեսակի թուրքեր:

Ու այս բոլորին մէջ Տինք բազմիցս խօսած է այն մասին որ Սփիւռքը առնուազն եթէ թուրքին հանդէպ իր ունեցած կարծրատիպերը փոխելու տրամադրութիւն չունի ապա պէտք է ձեռքազատուի իր հիւանդութիւններէն: Թուրքը փակուած թեմա չէ Հրանդին համար: Այլ ձեւափոխող, ամէն օր փոխուող հանրութիւն է: Այս մօտեցումին մեծագոյն օրինակը այն հարիւր հազարներն են, որ իր դազադին տեւելն քալեցին ու այսօր ալ չեն մոռցած «Հրանդ ախաբարիկ մենք չենք մոռցած, արդէն եօթ տարի եղաւ ու մենք հոս ենք» գրուած Պոլսոյ կամ Անգարայի պատերուն վրայ:

Իսկ թէ ինչքանով Սփիւռքի հայութեան զանգուածները պիտի հասնան կամ ըմբռնեն այս մօտեցումը դժուար հարց է, որովհետեւ Սփիւռքը կարծրատիպերու, թաբուներու, եւ ողբի օղակներով քաղող մեռած հոգիի մը խելացնոր մարմինն է:

Մենք ողբերգական կերպարով թաղեցինք Հրանդը, ու անոր յիշատակը դարձուցինք ողբալու հերթական օր: Այսօր սփիւռքի տարածքին անոր յիշատակն անգամ չ'ոգեկոչուիր: Հասկցած ե՞նք անոր պատգամը կամ ո՞ւր են անոր ուղիէն քալողները:

Հրանդ Տինք չմեռաւ որ ողբի նոր թուական մը աւելցնենք մեր օրագրութեան սեւ տետրակին:

Պէջրութ սպորող հայ նկարիչ

Անիթա Թուրքիեանը 2008-ին Հրանդի յիշատակին փոքր պատառ մը պատրաստելով կարմիր գոյներով նկարած էր «1.500.000 + 1» առանց հասնելու որ Հրանդը այդ առաւել մէկը չէր: Հրանդը այդ առաւելութիւնը կրելու համար չմեռաւ: Բայց ողբի, լացի, անկիւն մը քաշուելու ու նոյն պատմութիւններուն մասին խօսելու վարժ սփիւռքի լայն հատուածներուն համար դիւրին էր Հրանդը նկարել այդ վիճակին մէջ:

Հրանդ երբեք չխօսեցաւ ողբին համար, Հրանդ երբեք չպայքարեցաւ յանուն այդ ողբին:

Իսկ Սփիւռքի հատուածները եթէ գրեցին, գրեցին այդ ողբին համար: Եթէ քալեցին, ապա քալեցին յանուն այդ ողբին: Անոնց համար հեշտ եղաւ մեռելը պահել իրենց խելացնոր մարմիններուն մէջ: Անոնք սիրեցին ողբի վիշտը, որովհետեւ այդ սէրը, համատարած այդ սիրաբանութիւնը ոչ մէկ ճիգ կը պահանջէր: Ընդհակառակը դիւրին էր մեռելին ետեւէն լալ: Դիւրին էր նստիլ ու «վայելել» այդ «տօնակատարութիւնները» ու ապա հոգեհաշի նստիլ ու երկար սպասել որ իրենց մէջ եղող մեռելը նորէն մարտուի, նոր հոտի, նորէն նեխի:

Այս բոլորին դէմ էր Հրանդը: Ու ատոր համար է որ ընդունելի չէ, տանելի չէ, որ գինք կոչենք «1.500.000 + 1»:

Աւիթով մը ան իր հրապարկումներէն մէկուն մէջ այսպէս կը գրէ «Քանիցս գրած եմ, քանիցս խօսած եմ Սփիւռքի իմ եղբայրներուն որ վազ անցնին ու հրաժարին թուրք հասկացութիւնէն, որովհետեւ այդ հոգեվիճակով սպրիւր առնուազն լաւ չէ»:

Այս խօսքն արդէն տրուած փաստարկ է, որ Հրանդ ինչքան լաւ ճանչցած էր զմեզ: Լաւ գիտէր որ մենք հիւանդ ենք: Սփիւռքով մէկ մեր ապրած մահապաշտութիւնը, ցեղասպանութեանը դիակին պահպանումը մեր մարմիններուն մէջ մեզ կը դարձնէ անբան, աւելորդ ու կոտորուած:

Նոյնիսկ Հրանդ Տինքի նահատակութիւնը ոչինչ փոխեց մեր մէջ ու այսօր մենք կը պատրաստուինք «Ցեղասպանութեան խրախճանք»ին ու այդ «Տօնակարգ»ը կը փորձենք բերել Հայաստան:

Հրանդի յիշատակը յարգելու լաւագոյն ձեւը ողբէն ազատագրուելով կ'ըլլայ:

ԼԵՈՒԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԸ ՈՉ ԱԲԻԱՋԻԱ Ե, ՈՉ ԵԼ ԶԱՐԱԲԱՅԻՆ ՕՍԻԱ

ՎԱՐՈՒԺԱՆ ՊՕՂՈՍԵԱՆ

Հայաստանն այժմ Մաքսային միութեանն անդամակցութեան «ճանապարհային քարտէզ» ունի, որտեղ միջոցառումների մի հսկայածառալ շարք է, որոնք հրթիռային արագութեամբ պատրաստուած են Հայաստանում իրականութիւն դարձնել: Սակայն խօսքը տուեալ դէպքում ոչ թէ այդ քարտէզն է, այլ այն հանգամանքը, որ Ղազարխանը վերապահումով է մօտենում այդ փաստաթղթին, չնայած ստորագրել է, վերապահումն էլ վերաբերում է Լեւոնային Ղարաբաղին:

Որ այդպիսի վերապահումը սպասելի էր, նորութիւն չէ, յատկապէս հաշուի առնելով Ղազարխանի Ատրպէյճանի յարաբերութիւնները, որոնց հիման վրայ էլ նոյն այդ երկիրը մինչեւ հիմա էլ նշել էր դարաբաղեան ինդըրի՝ Հայաստանի հետ յարաբերութիւններում ինդըրահարց լինելու մասին: Բնական է, որ առնուազն յայտարարութիւնների կամ յատուկ կարծիքի տեսքով Ղազարխանը պէտք է ցոյց տար Ատրպէյճանին, թէ իր խօսքն ասաց: Բնական է նաեւ այն, որ Ղազարխանի յատուկ կարծիք ասուածն այդպէս էլ կը մնայ յատուկ կարծիք՝ հետագայ որեւէ հետեւանքի կամ արդիւնքի չհանգեցնելով:

Յիշեցնենք նաեւ, որ Մաքսային միութեանն անդամակցութիւնից յետոյ Հայաստանի՝ Արցախի հետ յարաբերութիւնների հեռանկարի մասին մտահոգիչ դատողութիւններ էր արել նաեւ Մաքսային միութեան ետեւակի միւս ներկայացուցիչը՝ Բելառուսը:

Միւս կողմից, Ղազարխանն ու, առաւել եւս, Բելառուսը չեն, որ որեւէ կերպ կարող են կարգաւորել, լուծել կամ անգամ ազդել դարաբաղեան ինդըրի կարգաւորման վրայ: Այստեղ մնում է Ռուսաստանի հանգամանքը, որի դարաբաղեան հակամարտութեան կարգաւորման բանակցութիւններում համանախագահող երկիր լինելը որոշ մօտեցում է պարտադրում, միեւնոյն ժամանակ, չմոռանանք, որ Ռուսաստանը մեր տարածաշրջանում ունի իր խստօրէն առանձնացուած շահերը:

Այդուհանդերձ, Ղազարխանի նախագահի կողմից վերապահման վերջին բարձրագոյն մասն առնչութեամբ բազմաթիւ դատողութիւններ արդէն արուել են, թէ Մաքսային միութիւնը քաղաքական չէ, հետեւաբար կապ չունի այդ ինդըրի

հետ կամ որ նոյն օրը, երբ Հայաստանի հետ քարտէզ էին ստորագրում, Ռուսաստանը վաւերացրել է իր կողմից ճանաչուած Աբխազիայի եւ Հարաւային Օսիայի հետ առեւտրի համաձայնագրերը, որոնցով հանուում են ապրանքների ներմուծման մաքսատուրքերը: Դեռեւս 2012-ի զարնանը ստորագրուած համաձայնագրով միայն սպիրտային ու ծխախոտային արտադրանքը կը մնայ մաքսատուրքի տակ:

Թէ նշուած համաձայնագրերը ում կողմից ինչ վաւերականութեան աստիճանով են բնութագրուած՝ ինդըրի մի կողմն է: Տուեալ դէպքում մտահոգիչ է, որ այս համաձայնագրերի վաւերացումը Հայաստանում փորձում են մատուցել որպէս Լեւոնային Ղարաբաղի առնչութեամբ Ռուսաստանի հնարաւոր վարքագծի նախադէպ, մինչդեռ յստակ է, որ որեւէ մէկի, այդ թւում Ռուսաստանի համար, Լեւոնային Ղարաբաղը ոչ Աբխազիա է, ոչ էլ Հարաւային Օսիա:

Հետեւաբար սին են բոլոր այն ակնկալիքները, թէ ինչպէս մաքսատուրքները հանուել են Աբխազիայի ու Հարաւային Օսիայի հետ (թէեւ միայն Ռուսաստանի հետ յարաբերութիւններում), այդպէս էլ կը լինի Լեւոնային Ղարաբաղի պարագայում: Որ Ռուսաստանը Հայաստանի ճանապարհային քարտէզի հետ նոյնաժամանակ վաւերացրեց նաեւ Աբխազիայի ու Հարաւային Օսիայի հետ համաձայնագրերը, Հայաստանի ու Արցախի համար ոչ մի դրական միտման մասին չի կարող խօսել, թերեւս միայն այն բացառութեամբ, որ այդպէս ուղերձ կարող է հասցէագրուել մեր հարեւան Ատրպէյճանին առ այն, թէ ինչ կարող է տեսականորէն լինել:

Սակայն գործնականում Ռուսաստանի կողմից նոյնաբովանդակ քայլեր ակնկալելը Արցախի հանդէպ, ինչ արուել ու արուում է Աբխազիայի ու Հարաւային Օսիայի ուղղութեամբ, միամտութիւն է, եթէ չասենք՝ պարզամտութիւն:

Ասել կ'ուզէի, որ Մաքսային միութեան գիրկը գլորուող Հայաստանի պարագայում ԼՂՀ-ի հետ յարաբերութիւնները մնում են ոչ յստակ, այսինքն՝ ոչ մի խոստումնալից բան դրանում տեսնել հնարաւոր չէ: Դրա մասին է վկայում նաեւ այս նոյն հարցի համատեքստում ատրպէյճանական կողմի լուրթիւնը. կա՛մ խոստումներ են տրուել Ատրպէյճանին, կա՛մ դեռ բոլոր քարտերը չէ, որ բացուած են:

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԿՏՐՕՆ

Yes, I wish to subscribe to Massis Weekly

Enclosed a check for (one year)

* \$50,00 * \$100,00 (first class) for USA

\$ 100,00 (Air Mail) for Canada.

\$ 250,00 (Air Mail) Overseas.

Name: -----

Address: -----

City: ----- State:----- Zip Code:-----

Country: -----

Tel :----- Fax :-----

ՄԱՍԻՍ
ԱՍԵՆԱՎՍԱՅԵԼԻ ԱՂԲԻՐԸ ԶԱՅՐԵՆԻ ԼՈՒՐԵՐՈՒ

ԳԱՂԱՓԱՐԻ ՀՍԿԱՆ (ԸՆԿ. ՍԱՐԳԻՍ ՏԻՐՈՒՆԻԻ ՆԱՀԱՏԱԿՈՒԹԵԱՆ 85-ՐԴ ՏԱՐԵԼԻՑԻՆ ԱՌԻԹՈՎ)

85 տարիներ առաջ գաղափարի հսկայ մը կը տապալէր եղբայրասպան գնդակով: Ան կը միանար իր կուսակից նահատակ ընկերներու այն համաստեղութեան, որոնք գաղափարի ռազմավարներն էին, սերմնացաններ, մարտիկներ կամ գործիչներ հանդիսացան հայ ժողովուրդի արիւնոտ գոյեթի ճանապարհին: Անոնք երգուեալներ էին անհաւասար, բայց արդար այն գուպարին, որուն մէջ Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան կուսակցութիւնը յանձնառու եղաւ ներգրաւուելու իր ողջ էութեամբ, ոգիով ու կարողականութեամբ: Ազգային ու համամարդկային վեհ գաղափարականներով դատարարուեալ ու կոփուեալ անհաշուելի ուխտեալներ ուղղեցին մեր հայրենիքին գոհաշատ սկզբները:

Անոնք համակնուիւրով գեղեցկացուցին մեր պատմութեան նորագոյն էջերը: Գաղափարի հսկայ Սարգիս Տիրունին ամենավառ դէմքերէն մին էր այդ պանծալի սերունդին:

Կիլիկիոյ մէջ արդէն իսկ գիւնուորագրեալ, հաւատաւոր հնչակեան Ս. Տիրունին ականատեսը եղաւ Ֆրանսական գաղութատիրութեան խարդաւանանքին. ցմրուր ճաշակեց դառնութիւնը իր ժողովուրդին կրած հալածանքին եւ պատմական բնորոտ Կիլիկիոյ պարպումին: Թուրք-Ֆրանսական նենգ գիւնակցութեան, քաղաքական շահերուն եւ սակարկութեանց դիմը վճարեց հայր՝ դառնալով գաղթական, հայրենագուրդ եւ օրուան հացի կարօտ: Իր ժամանակի ընկերացին-քաղաքական-գիւնուորական բուռն էլենէջներուն ու յորձանուտին առանցքը գտնուեց իր ան գաղափարական վճռական պայքարին մէջ տեսաւ թշնամիին հարուածելու եւ իրաւունք պաշտպանելու ամենագործնապաշտ ուղին:

Կիլիկիայի սուրբ Սուրբա եւ ապա Լիբանանի Ս. Տիրունին գտնուեցաւ իր ժողովուրդի համեստ խաւի կողքին: Որպէս խմբագիր, հռետոր, դաստիարակ, երիտասարդութեան ու ժին ու բազուկին հաւատացող գործիչ գորշարժի ենթարկեց հայրենասէր ու գաղափարաւուր սերունդներ, որոնք Ս. Տիրունիի ընդմէջէն տեսան օրուան ամենապայծառ, խիզախ, յանդուգն եւ ինքնամոռաց դեկավարը:

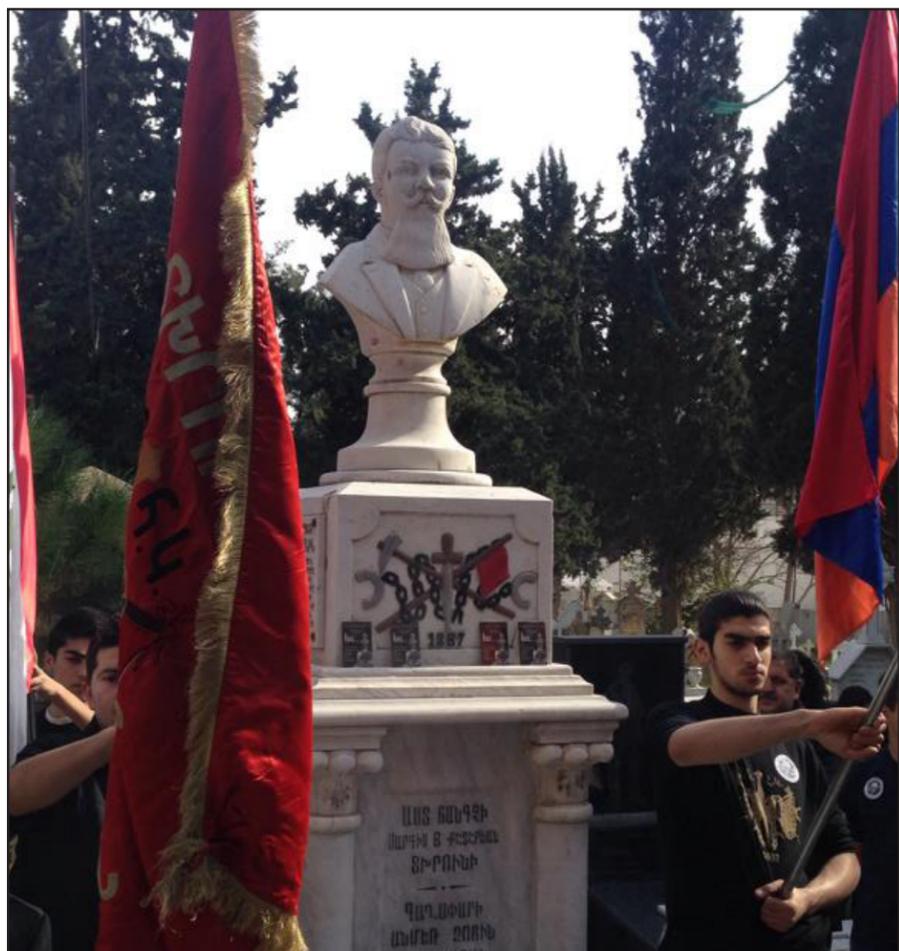
Իր կենդանութեան իսկ Ս. Տիրունին մարմնաւորեց գաղափարապաշտ դեկավարի տիպարը.

որմէ ետք՝ նահատակութեամբ՝ դարձաւ խորհրդանիշ հնչակեան երիտասարդութեան համար: Լաւապէս ըմբռնելով եւ իւրացնելով հնչակեանութեան ազգային նկարագիրն ու ընկերվարական դաւանանքը, իր պայքարին ոլորտը համարեց նաեւ արաբ եղբայրական ժողովուրդին գոտեմարտը ֆրանսական գաղութատիրութեան դէմ. այդ պատճառով արաբ յեղափոխականներու հետ աքսորուեցաւ Արուստկղզի: Իրեն համար որեւէ թշնամի էր ամէն տեսակի բռնակալութիւն. շահագործման եւ անարդարութեան ամէն տեսակի դրսեւորում. եւ թրքական եաթաղանին չափ ատեց գաղութատիրական ու յետադիմական կապանքները՝ գիւնակից սեպելով ազատագրական պայքար մղող բոլոր ժողովուրդները:

Իր յախուռն եւ եռուն նկարագիրով ան դարձած էր խոստովանալից դեկավար. աւելին՝ հասարակական կենսի տարբեր բնագաւառներէ ներս անոր վայելած ժողովրդականութիւնն ու յարգանքը կրնար մագնիսացնել հանրութեան տարբեր շերտերը: Այս տուեալները անախորժ կը թուէին շատերու՝ ֆրանսական ոստիկաններէն մինչեւ արաբ ու հայ գործակալներ: Անոր անվեհեր ու աննկուն կամքն ու եռանդը կտորելու վերջին միջոցը դաւաղի գնդակները կրնային ըլլալ միայն:

Ընկեր Սարգիս Տիրունիի ողջ էութեամբ հայրենասէր ըլլալու հանգամանքն ու հայրենապաշտական պատգամը կը փաստուի հետեւեալ թեւաւոր խօսքերով՝ «Հոն, Արարատի փէշերուն պիտի գարնենք մեր վրանները»: Անոր ազգահաւաքի եւ հայրենատիրութեան հաւատքը այնքան այժմէական է այսօր. իսկական հրահանգ մը հայրենալքումի եւ ապագայնացման դէմ:

Հայաստանը մնաց կորիզը անոր ուշադրութեան եւ հաւատամքին: Աւելին՝ ան շեշտեց արդար եւ ընկերվարական վարչակարգով Հայաստանի մը հրամայականն ու անհրաժեշտութիւնը: Հայաստանի եւ հայ ժողովուրդի բարգաւաճումը տեսաւ շահագործումէ եւ վայրագ դրամատիրութենէ գերծհասարակարգի մը գոյառմամբ. ան թէ ինչու ան պնդեց՝ թէ մեր կառուցածութիւնը խորհրդային Հայաստանի նկատմամբ գաղափարական է եւ ո՛չ պայծամական: Ինչհրատապ ան անոր մատնանշումները մանաւանդ այս օրերուն, երբ



Հայաստան կը դիմակալէ ընկերացին լարուածութեան եւ չարաշահման բազում ինդիւրներ. անարդարութեան եւ խմբալիչանութեան մթնոլորտ եւ անվաստահութեան ու յուսահարութեան տրամադրութիւններ:

Ս. Տիրունիի ամբողջական դեկավարի եւ իսկական մարտիկի բարեմամտութիւնները աչքի առաջ ունենալով, անոր ամբողջաշարժ եւ առինքնող առաջնորդի շնորհքները ուշադրութիւն գրաւելով, գաղութատիրական ուժեր եւ հայ կայններ վճռեցին դարանակալ գնդակներով ֆիզիքապէս չէզոքացնել անգուրդական գաղափարատէր ու ճշմարտախօս Սարգիս Տիրունին. գաղափարի հսկան չկրցան հանդուրժել շատեր, որովհետեւ ան կրնար նոր ուղի ու ճանապարհ բանալ Ս. Դ. Հնչակեան կուսակցութեան յեղափոխական եւ ընկերվարական երթին, եւ... 1929 Յունուար 17-ին նենգաբար գզեցողները գինք Պէյրութի մէկ նեղլիկ փողոցի մը մէջ: Իր նահատակութեամբ ան աւելի պայծառացաւ. գաղափարական հսկան կոթողացաւ. դարձաւ ոչ միայն հնչակեաններուն նահատակը, այլ՝ համագաղային նշանակութեամբ մատաղ մը: Ս. Տիրունիին այսպէս կը բնութագրէ տաղանաւոր արձակագիր, գրող ու հրատարակագիր Անդրանիկ Ծառուկեանը. «Պէտք է յիշել ու մեծարել Ս. Տիրունին՝ բոլոր Տիրունիները-

ողբալով անցեալի տգեղ բարքերը, բայց նոյն ատեն գոհունակութեամբ արձանագրելով մտայնութեանց բարեշրջումը, որով հասած ենք այլեւս քաղաքակիրթ ժողովուրդներու մակարդակին, անոնց պէս կուսակցական պայքարները կը համարենք կենսունակութեան չափանիշ, բայց պայքարի գէնքեր կ'ընդունինք խօսքն ու գրիչը, ընդմիշտ մերժելով վայրենիներու յատուկ կոպիտ ուժը եւ արիւնալի բախումները:

Կը թուի թէ սփիւռքի հայութիւնը, կազմակերպեալ իր ուժերով հասած ըլլաց այլեւս այդ հասունութեան, ու մեղք մը գործած չենք ըլլար երբ ընդունինք, թէ այդտեղ, Տիրունիները իրենց կսկծալի վախճանովն իսկ կրցան ցնցել, գզատացնել իրենց ժողովուրդը...»:

Գաղափարագրութեան, նիւթապաշտութեան եւ դրամատիրութեան այս օրերուն, կուսակցութիւններ փոխելու, գաղափարներ ձգնելու եւ պաշտօնի կամ փշրանք մը հացի համար այլոց ծառայելու եւ ստրկանալու մերօրեայ ճոճիմ ամսեղուկներու դիմաց գաղափարի հսկայ Սարգիս Տիրունիին կը մնայ օրինակելի եւ անփոխարինելի իտեալ մը:

Բիւր յարգանք 85 տարիներ առաջ նահատակուած գաղափարի հսկայ Սարգիս Տիրունիի անմեռ յիշատակին:

Advertisement for A.A. Insurance Services featuring Bedros S. Maronian and Siamanto B. Maronian. It lists various insurance services such as Life, Health, and Estate Planning across three locations in Los Angeles, Glendale, and Pasadena. Includes logos for New York Life, Anthem, BlueShield, Aetna, Health Net, Cigna, and Kaiser Permanente. A cartoon character is shown holding a briefcase.

ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՄԱՆԿԱՊԱՏԱՆԵԿԱՆ ՊԱՐԱՆՈՒՄԻ ՓԱՌԱՇՈՒՔ ԵԼՈՅԹԸ ԼՈՍ ԱՆՃԼՈՍԻ ՄԵՋ

ԱՆԻ ՄԱՐՍԵԼԵԱՆ

11 Յունուար, 2014 -ի Շաբաթ երեկոյան խոսուներամ բազմութիւն մը կը տիրէր Սիէրա Մատրէյի Նազովրեցիներու եկեղեցոյ սրահին առջեւ: Ծնողք, ազգականներ, բարեկամներ եւ արուեստասէր հանրութիւն մը եկած էր վայելելու Ն.Ս.Մ-ի մանկապատանեկան պարախումբի փառահեղ ելոյթը, որ այս տարուան անդրանիկ ձեռնարկն էր՝ 60 ամեայ մշակութային կեանք, ու պանծալի պատմութիւն ունեցող Նոր Սերունդ Մշակութային միութեան յոբելեանական հանդիսութիւնն էր:

Սրահը լեցնող հանդիսատեսին, ու թուլիսներու ետին սպասող, պարախումբի անդամ անդամուհիներու ողբերգութիւնն ու խանդավառութիւնը անբացատրելի էր:

Բացման խօսքը ներկայացնող պարախումբի վարչութեան ատենապետ՝ Յարութիւն Տէրվիչօղլեան բարի գալուստ մաղթեց ներկաներուն ու մանրամասնօրէն ներկայացուց պարախումբի տարիքային բաժանումներէ բաղկացած խմբաւորումներն ու աշխատանքային ձեւերը. ապա՝ շնորհակալութիւն յայտնեց բոլոր գիտակից ծնողներուն, որոնք գոհողութեան մեծ գնով սատար հանդիսացան իրենց ներդրումը բերելով ելոյթի չաջողութեան, քաջալերելով իրենց զաւակներու մուտքը հայ պարարուեստի մարզէն ներս, քաջ գիտակցելով անոր անհրաժեշտ ազդեցութիւնը հայակերտման ու հայապահպանման գործընթացին վրայ, յատկապէս սփիւռքի մէջ ու օտար երկնակամարի տակ:

Արդէն հասած էր սպասուած ժամը: Երկու մասերէ բաղկացած յայտագրի առաջին մասը հայաշունչ ու հայաբոյր էր՝ «Սուրբ թախ» բարով եկար նոր տարի, ուրախ հայկական պարէ՝ «Հայկական ժողովրդական պարէ» «Մուշէ», «Նազ պարէ», պարերը ընդգրկող պարացանկը արհեստավարժ կատարումներով ու գոյնզգոյն հայկական տարազներով, պարգեւեցին հանդիսատեսին հիանալի ու անմոռանալի պահեր, ստեղծելով անոնց մէջ ուրախ ու հոգեպարար տրամադրութիւն: Մեներգող Լիլիթ Աւագեան հիանալի կատարողութեամբ հրապուրեց ներկաները «Հով արէք սարեր», «Իմ Երեւանը» երգերով, ընկերակցութեամբ Տիկ. Նարինէ Աւագեանի դաշնամուրի նուագակցութեամբ:

Բեմին ետեւէն, պարերու ընդմէջէն, ելոյթ ունեցաւ օր. Անի Մարսէլեան հնչեցնելով պարերու հետ առնչուած բանաստեղծական քերթուածներու կտորներ, որոնք ամբողջացուցին պար, երգ, ասմունք, արուեստի քանդակը:

«Գնչուներու պարը» որ յայտագրին երկրորդ բաժնին մաս կը կազմէր, իւրապատուկ էր, տարիքային տարբեր խմբերէ կազմուած ու երկու հանգրուանով ներկայացուած պարը, արժանացաւ հանդիսատեսին որոտընդոտ ծափահարութիւններուն ու գնահատականին: Օտար ազգերու մշակոյթը ու պարարուեստը ներկայացնող, «Ռօք անտ Ռօլը», «Քազաչօքը», «Սալսանէ», Յունական պարն ու Էտիթա Աւտալ-



եանի ու Նարեկ Պապիկեանի մենակատարութեամբ, «Սամպանէ», բազմերանգ էր ու հմայիչ: Համաչափ ոտքերն ու շարժումները մեկնաբանն էին գեղարուեստական ղեկավար, պարուսույց

սին հանդիսատեսի յոտնկայս ծափահարութիւններու տարափին տակ ու գնահատականի բարձր բացականչութիւններով:

Օրուայ հանդիսավար Պրն. Յարութիւն Տէրվիչօղլեան շնոր-



Տիկ.Վարդուհի Մինասեանի բժախնդրութեան, եւ հայ ու աշխարհագրու պարարուեստը սորվեցնելու բացառիկ կարողութեան ու հմտութեան: Քաղցրահնչիւն ձայնով կրկին հանդէս եկաւ Տիկ.

հաւորեց պարողներու խումբը, որոնք Ամերիկահայութեան ծանօթացուցին մեր հարուստ անցեալը իր մշակոյթով, երգերով ու պարարուեստով ապա՝ գեղեցիկ ծաղկեփունջերով իր եւ միու-



Լիլիթ Աւագեան, «Սարերի հովին մեռնեմ» ու «Արաքսի Ափին» երգերով, անոր յաջորդեց Փիոնէ Մինասեանի մենակատարութեամբ՝ «Ետը Մարդու Ետա կուտայ» պարը որ յուզմունքով ու խոր ապրումով ընկալուեցաւ ներկաներու ու հանդիսատեսի կողմէ: Ապա բեմ բարձրացան խմբի բոլոր պարման-պարմանուհիները, «Մշեցի եմ Մշեցի» խմբային պարով, որոնք փառաւոր բեմին վրայ, խորհատ ու խանդավառ գեղեցիկ պարերու շարքով վերջ տուին օրուայ յայտագրին երկրորդ ու վերջին մա-

թեան անունով յարգանքի ու շնորհակալութեան զգացումներ արտայայտեց, պարուսույց Տիկ. Վարդուհի Մինասեանին, Տէր եւ տիկ. Հովիկ եւ Արմինէ Լաչինեաններուն, ապա բեմ հրաւիրեց մութ թուլիսներու ետին, ու բեմի լոյսերու տակ բոլոր աշխատողները, որոնք սատարեցին ելոյթի չաջողութեան աւելցնելով նուաճումի ու յաջողութեան նոր թուահամար մը Ն.Ս.Մ-ի մշակութային կեանքի տարերգրութեան մէջ: Անմոռանալի երեկոն վերջ գտաւ արժանապատիւ Տէր Սարգիս քահանայ հօր պահպանիչով:



ՀԱԼԵՊԱՀԱՅԵՐՈՒՆ ԶՕՐԱԿՑՈՂ ԱՅՆԹԱՊՑԻՆ ՊԱՏՈՒԵՑ ԻՐ ԱՅՆԹԱՊՑԻ ԱՐԺԵՔՆԵՐԸ



ՏՕՔԹ. Ա. ԳԱԶԱՆՃԵԱՆ
Համարեա՛, ուշադրութիւն գրաւող նախաձեռնութիւն մըն էր Այնթապցիներու Մշակութային Միութեան, Brandview Ballroom-ի մէջ, Կիրակի 12 Յունուար 2014 - ին կազմակերպուած ճաշկերոյթը, որուն տրուած էր «Յատուկ ճաշկերոյթ» որակումը:

Իսկութեան մէջ սովորական դարձած ճաշկերոյթները գերազանացող լուրջ հանդիսութեան մը կառուցն ունէր ան, ուր ներկայ կը գտնուէր մասնակիցներու հոծ բազմութիւն մը, Ամանորեայ տօնական օրերու մթնոլորտը չի շեղող իրենց ողջագրութեամբ, շնորհաւորութիւններով եւ բարեմաղթութիւններով:

Զեռնարկը առաջին իսկ ռոպէյն մինչեւ աւարտը ունեցաւ իր տաղանդաշատ հանդիսավարուհին յանձինս՝ Թագուհի Արզումանեանին, որ իսկոյն՝ Այնթապի Հայրենակցական Միութեան նախագահ՝ Տիար Աւետիս Տէմիրճեանի ճաշկերոյթի մասնակիցներուն ուղղած իր՝ «Բարի գալուստ»-ի եւ ներկայ ձեռնարկին աստար՝ Այնթապի Մշակութային Վարչութեան անդամներուն առաքուած շորհակալական խօսքերէն ու Տէր Ղեւոնդ Քահանայ Գիրագեանի սեղաններու օրհնութեան աղօթքէն ետք՝ իրեն յատուկ հմտութեամբ, ճաշկերոյթին տուաւ գեղարուեստական եւ գաղափարապաշտական, ուշադրութիւն գրաւող բովանդակութիւն, որ արժանացաւ ներկայ հասարակութեան լուրջ գնահատանքին:

Տիկ. Արզումանեան, յաւուր պատշաճի բացման խօսքէն ետք, մէջընդմէջ ունեցած մեկնաբանական արտայայտութիւններով ողջունեց խումբ մը հալչպահայերու ներկայութիւնը: Ան բարձր գնահատեց Հալչպահայութեան ազգային աւանդութիւններուն պահպանման, ընտանեկան սրբութիւններուն եւ ազգային արժանապատւութեան կառչած մնալու ազգային յատկանիշները: Այնուհետեւ, ան պարզաբանեց Այնթապի Մշակութային Միութեան կազմակերպած ներկայ ճաշկերոյթ-հանդիսութեան մարդասիրական ուղղուածութիւնն ու զօրակցական նպատակը հալչպահայութեան աւրընչուող:

Տիկ. Արզումանեան, դիտել տուաւ, թէ՛ այսօր, ճակատագրի բերումով, տուն-տեղ, գործ ձգած, շինարար, ստեղծագործ եւ անշահախնդրօրէն իր ապրած երկրին՝ ասպնջական Սուրիոյ տնտեսու-

թեան, գիտութեան, արուեստի կալուածներէն ներս իր շօշափելի բարձրորակ ներդրումը ունեցած հալչպահայը դարձած է պանդուխտ:

Այնթապի Մշակութային Միութիւնն արդարեւ, իր կազմակերպած ներկայ Յատուկ ճաշկերոյթ հանդիսութեամբ, կու գար իր զօրակցութիւնը յայտնելու եւ շեշտելու իր հալչպցի եղբայրներուն, քոյրերուն ու բոլորին ըսելու, որ մենք միասին ենք՝ մէկ ժողովուրդ, որ ունի զօրաւոր չիւշողութիւն, կարողութիւն եւ ապրելու կամք, որպէսզի կարենայ դիմակալել կեանքի դժուարութիւններն եւ դառնալ աւելի տոկուն եւ դիմացկուն...:

Վերոյիշեալ գաղափարախօսութիւնը ծաղկեցնելու համար նախատեսուած էր նաեւ մէջընդմէջ գործադրուող գեղարուեստական կողմիկ յայտագիր մը, որուն իրենց ուշագրաւ մասնակցութիւնը կը բերէին գաղութիս կողմէ գնահատուած ուժեր՝ «Տաւիղ» պարային համոյթն ու երգիծաբան Ստեփան Յովակիմեանը:

Տեղի ունեցող Յատուկ ճաշկերոյթ-հանդիսութիւնը, արժանաւորապէս պատուեց բազմավաստակ մանկավարժուհի՝ Տիկ. Հերմինէ Վարդանեան-Ֆերմանեանն եւ տաղանդաշատ ծաղրանկարիչ՝ Պրն. Մախիս Արարատեանը, անոնց յանձնելով մեծարանքի յուշատախտակներ, որոնց տուչութիւնը կատարուեցաւ Այնթապի Հայրենակցական Միութեան ներկայացուցիչ՝ Տիար Աւետիս Տէմիրճեանի կողմէ:

Ծանօթացման կապակցութեամբ, բեմ բարձրացաւ իր սանուհիներէն՝ Տիկ. Բրլա Գօթոյեան, որ հանգամանօրէն ներկայացուց տիպար ուսուցչուհի, նուիրեալ կրթական գործիչ եւ անգլոգական մայր՝ Երախտաշատ Տիկ. Հերմինէ Վարդանեան-Ֆերմանեանին: Ան, իր պաշտօնակիցներուն, ուսանողուհիներուն եւ զինք մօտէն ճանչցող շրջանակներու գնահատութեամբ, եղած է պայծառ, խորաթափանց եւ հրաշալի առաջնորդող անձնաւորութիւն, հարագատ խորհրդատու մը, որուն խիստ կարիքն ունի ամէն աշակերտուհի: Երախտաշատ մանկավարժուհին, տակաւին շատ երիտասարդ, ամենայն բարեխղճութեամբ աշխատած է համոզել եւ առաջնորդել իր սանուհիները դէպի բարձրագոյն կրթութիւն՝ գիտական բնագաւառէ ներս: Ծնորհիւ իր քաջալերանքին, հայ ուսա-

ՀՐԱՆԴ ՏԻՆՔԻ ՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ 7ՐԴ ՏԱՐԵԼԻՑԸ ԳԱԼԻՖՈՐՆԻՈՅ ՍԷՋ



Կիրակի, Յունուար 19, 2014, կէսօրէ ետք ժամը 2ին Մոնթեպէլ-լոյնի Հայ Նահատակներու Յուշարձանին առջեւ ընտրանի հասարակութիւն մը հաւաքուած էր, հանգուցեալ լրագրող եւ «Ակօս» թերթի իմբազիր Հրանդ Տինքի սպանութեան 7րդ տարելիցին առթիւ: Պոլսահայ Միութեան պատաս-

տաքին գործոց նախարար՝ Ռաֆֆի Յովհաննէսեան, Հայ աւանդական երեք կուսակցութիւններու, մամուլի, այլ յարանուանութեանց եւ մշակութային կազմակերպութեանց ներկայացուցիչներ:

Իր բացման խօսքին մէջ Տօքթ. Յովհաննէս Գուլակ Աւետիքեան ոգեկոչելով «Ակօս» թերթի իմբա-



խանատու դեկավարութեան կողմէ ծաղկեպսակի մատուցումէն ետք տեղի ունեցաւ հոգեհանգստեան արարողութիւն, մասնակցութեամբ Հոգ. Միւռոն Մ. Վրդ. Ազնիկեանի եւ Արժ. Տ. Արշակ Ա. Քհնյ. Խաչատուրեանի: Ապա վերոյիշեալ հոգեւորականները իրենց սրտի խօսքին մէջ պանծացուցին հայ եւ թուրք ժողովուրդներու արդար դատի պաշտպան Հրանդ Տինքի ազատատենչ գաղափարները, որոնց համար բազմահազարներ վանկարկեցին «Բոլորս հայ ենք», «Բոլորս Հրանդ Տինք ենք»: Հրանդ Տինքի դէմ գործուած անարդ ոճիրի հեղինակները դատապարտող էլոյթներով հանդէս եկան նաեւ Նահատակաց Յուշարձանի յանձնախումբի անդամ Միքայէլ Մինասեանն ու Պոլսահայ Միութեան Մշակութային յանձնախումբի ատենապետ՝ Տօքթ. Յովհաննէս Գուլակ-Աւետիքեանը:

Նոյն օրը երեկոյեան Պոլսահայ Միութեան կեդրոնին մէջ տեղի ունեցաւ վաւերագրական տեսաժապաւէնի ցուցադրութիւն (Opening Doors-Kaplare Acmak): Ապա գլխաւոր հանդիսարահին մէջ խուռներամ բազմութեան մը ներկայութեան կազմակերպուած էր յուշ երեկոյ մը: Հանդիսականներուն մէջ կը նշմարուէին Արեւմտեան Թեմի առաջնորդ՝ Գերշ. Տ. Յովնան Արք. Տէրտէրեան, Հայ Աւետ. Համայնքի Եկեղեցիներու Միութեան տնօրէն՝ Վեր. Ճօ Մաթոսեան, Հայաստանի նախկին ար-

գիր Հրանդ Տինքի չիշատակը նշեց որ ան նահատակուեցաւ յանուն մարդկային տարրական իրաւունքներու պահպանման եւ ժողովրդավար ազատ կեանքի: Այս առթիւ յատուկ էլոյթով մը հանդէս եկաւ Պոսթընի «Արմինիըն Վիքլի» վարիչ իմբազիր եւ Գլարք Համալսարանի Հայոց Յեղասպանութեան Ուսումնասիրութիւններու դոկտորայի թեկնածու Խաչիկ Մուրատեանը, նիւթ ունենալով «Յայտնաբերել Արեւմտեան Հայաստանը Թուրքիոյ մէջ»: Օրուան գլխաւոր բանախօսն էր Նիւ Եորքի համալսարանին փրոֆէսորի օգնական Ալտա Էրպալ, նիւթ ունենալով «Ապակեայ տուն: Զերոյի Խնդրէն գերոյական լուծումի»:

Սրտի խօսքերով հանդէս եկան՝ Գերշ. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեանի ներկայացուցիչ Արժ. Տէր Ռազմիկ Քհնյ. Խաչատուրեան, Հայ Աւետ. Համայնքի տնօրէն Վեր. Ճօ Մաթոսեան, Պոլսահայ Միութեան Երիտասարդաց Յանձնախումբէն Ալեքս Ակինեան եւ Հայ իրաւաբաններու Միութեան ատենապետ՝ Կարօ Ղազարեան:

Իր էլոյթին մէջ Գերշ. Յովնան Արք. Տէրտէրեան շեշտը դրաւ Հայ ժողովուրդի պահանջատիրական արդար դատի հետապնդման մէջ միասնական կեցուածք որդեգրելու հրամայականին վրայ «անտարբերութիւնը՝ ամենամեծ մեղքն է» ըսաւ ան:

Massis Weekly

Volume 34, No. 2

Saturday, January 25, 2014

Hrant Dink's Friends Call for 'Justice' on 7th Year of Murder



ISTANBUL — Thousands gathered in Istanbul to mark the seventh anniversary of the killing of Turkish-Armenian journalist Hrant Dink on Jan. 19, the Hurriyet Daily News reports.

The Friends of Hrant Dink organization, established in memory of the late journalist, called for a march starting at 1:30 p.m. from Taksim Square, which ended with a homage to Dink in front of the Agos newspaper's office building in the Pangalti neighborhood.

Police took tight security measures around Istanbul's Taksim Square and closed Gezi Park, which staged anti-government protests last summer, ahead of the commemoration.

The crowd marched to the front of Armenian weekly Agos, where Hrant Dink was murdered in broad daylight by a 17-year-old nationalist in 2007.

At 2:56 p.m., a one minute silence in memory of Dink was observed, after which Gülten Kaya, the widow of late singer Ahmet Kaya, took the microphone. Kaya commemorated not only Dink, but also those who were killed during the Gezi Park protests.

"What is your truth? This is 2014: You are carrying guns in your trucks instead of peace, democracy and human rights," Kaya added, addressing Turkey's security forces.

Dink, the highly esteemed former editor-in-chief of weekly Agos, was murdered in broad daylight in front of his newspaper's building on Jan. 19, 2007 by a 17-year-old Turkish nationalist. The triggerman, Ogün Samast, was convicted of premeditated murder and sentenced to 22 years and 10

months of prison after a two-year trial.

The marchers chanted the slogan "We are here, brother" in Armenian, "For Hrant, for justice," and "We are all Armenians," in front of the Agos office. A popular chant from the Gezi Park protests, "Everywhere is Taksim, everywhere is resistance," was also heard.

After the meeting ended, the crowd marched to Taksim.

In a controversial apparent gesture, a number of the traffic police officers assigned to the area were photographed wearing white caps. On the day of the murder, Samast was wearing a white cap, which later became an infamous symbol of the incident.

Ertugrul Günay, a former member of the ruling Justice and Development Party (AKP), asked Istanbul Governor Vali Mutlu on Twitter who had ordered the police to wear white caps.

The Dink murder case remains unsolved, with the court ruling that it was not a result of an organized crime to the dismay of Dink's family and supporters. This despite serious claims that a number of civil servants linked to the "deep state" were "indirectly" involved.

The acquittal of top suspects was ultimately overturned by the Supreme Court of Appeals and many key suspects charged as instigators of the murder, such as Yasin Hayal and Erhan Tuncel, are currently being retried.

The organizers of the commemorative march also denounced the trial process, accusing the state of protecting those responsible for the murder.

Edward Nalbandian: Azerbaijan Distorts the Texts of International Statements

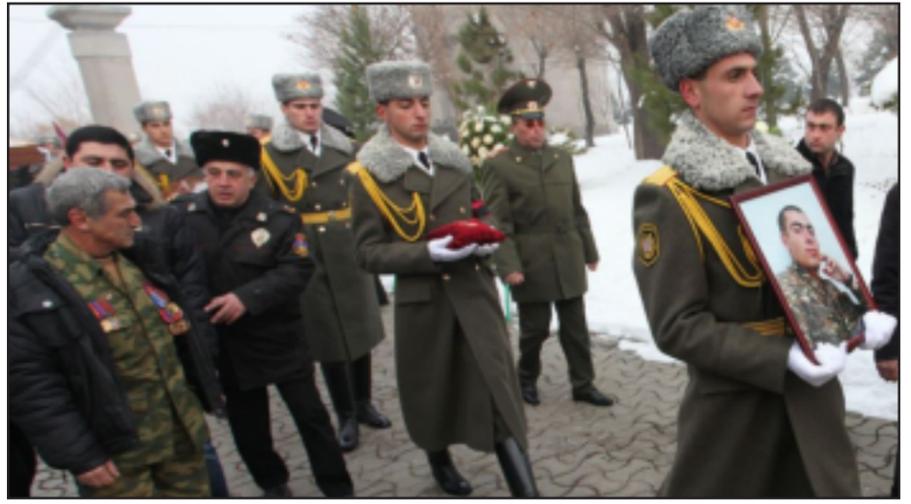
"Provocations at the border hinder the negotiations on the peaceful settlement of the Karabakh conflict," Armenian Foreign Minister Edward Nalbandian told a press conference today. He noted at the same time that the negotiations should continue as there is no alternative to peace talks.

Nalbandian said there are five statements and three principles on the

settlement of the Karabakh issue, and the Armenian side continues the efforts towards the resolution of the conflict on the basis of the corresponding statements and principles, he said.

According to Minister Nalbandian, Azerbaijan distorts the texts of international statements, thus trying to create illusions among the society.

Armenian Defense Chief Pledges Retaliation For Soldier's Death



YEREVAN -- The Armenian military will retaliate against Azerbaijan for the latest killing of an Armenian soldier on "the line contact" around Nagorno-Karabakh, Defense Minister Seyran Ohanian said on Wednesday.

Ohanian spoke of an unprecedented upsurge in ceasefire violations there as he and top Armenian army

generals attended the state funeral of Sergeant Armen Hovannisian.

Karabakh's Defense Army said that Azerbaijani "sabotage groups" attacked its positions on Monday at two different sections of the "line of contact" around the territory. In a state-

Continued on page 3

Thousands Protest Against Pension Reforms in Armenia



YEREVAN — Several thousand people rallied in Yerevan's Liberty Square on Saturday to protest against government's pension reforms.

The controversial reforms, which went into effect on January 1, envisage five percent salary deductions for the pension funds. The amended provision of the pension law is mandatory for all individuals born after January 1, 1974. The reforms have spurred a wide public discontent.

Not only citizens receiving low wages, but also many young professionals in high-paying jobs, such as in the information technologies sector, appear unhappy with the new legislation that the government believes is the only alternative to today's so-called "generational solidarity" system in which senior citizens get their pensions at the expense of social payments provided by employed citizens.

againstpensionsprotest2The civil initiative called Dem.Am (I'm Against) as well as four minority factions in the

Armenian parliament, including the Armenian National Congress, Heritage, the Armenian Revolutionary Federation and the Prosperous Armenia Party, denounced the measure and demanded that the Court recognize it unconstitutional when it starts consideration of their claim later this month.

The crowd began chanting the slogans 'Victory', 'I am Against' to open the rally.

David Khazhakyan, an activist of the civic group, stated. "With united efforts, we can reach a solution. No one apart from us will be the first to raise the problem. We have raised it, so will lead it to victory," he said, adding that the group has now embarked on active efforts to make the country constitutional.

The activist described the campaign as the society's conscious choice to protect its dignity.

"The law is for the human being, not vice versa. So the human being has to be at the heart," he added.

Russian Military Sets Up a Helicopter Squadron in Armenia Base

The Russian military said on Friday that it is pressing ahead with plans to beef up its troops stationed in Armenia with roughly two dozen combat helicopters.

A statement by Russia's Southern Military District said that the squadron of Mi-24 and Mi-8 helicopter gunships will be deployed there this year. It said they will have "a wide range of tasks in aviation support for troops and transportation of personnel of the Russian military base through the Republic of Armenia."

The statement gave no precise dates for the deployment, saying only that the Russian Air Force has already selected pilots and technical personnel for the aviation unit. It said the pilots are currently engaged in flight training at a military airfield in the southern city of Rostov-on-Don.

The helicopters are to be deployed at the Erebuni military airport just south of Yerevan in line with an agreement reached by Russian and Armenian officials in April 2013. The Armenian government gave the formal green light to the deployment in November. It allocated two plots of land to the Russian military base in Armenia which will be used by the helicopter



squadron. They are located in and around the Erebuni facility that currently hosts both Armenian and Russian warplanes.

The helicopters will mark a further widening of Russian military presence in the South Caucasus state. The Russian base headquartered in Gyumri has already been bolstered with heavy weaponry, reportedly including ballistic missiles, in recent years.

Russian President Vladimir Putin underlined the base's significance for Moscow when he started an official visit to Armenia from Gyumri in December. "We are planning to reinforce our positions in Transcaucasus," Putin declared there.

HRW: Voter Harassment, Vote-Buying, Misuse of Resources Marred Presidential and Municipal Elections in Armenia



NEW YORK -- According to the World Report 2014, released by the Human Rights Watch (HRW), President Serzh Sargsyan was re-elected in February and the ruling Republican Party dominated Yerevan municipal elections in May amid reports of "voter harassment, vote-buying, misuse of administrative resources to favor incumbents and police unresponsiveness to citizens' complaints."

The report of the New-York based human rights watchdog released this week says as of October 31, the Helsinki Citizens' Assembly Vanadzor office had reported 29 noncombat army deaths, including 7 suicides. Local human rights groups have documented the Defense Ministry's failure to investigate adequately and expose the circumstances of noncombat deaths and to account for evidence of violence in cases where the death is ruled a suicide.

Ill-treatment in police custody persists and the definition of torture in Armenian law does not meet international standards, as it does not include crimes committed by public officials. Authorities often refuse to investigate

allegations of ill-treatment or pressure victims to retract complaints. Police use torture to coerce confessions and incriminating statements from suspects and witnesses.

In terms of freedom of press, the report says Armenia has diverse print and online media, but broadcast media lacks pluralism; for example, only one of Armenia's 13 television stations carries live political talk shows. International election observers noted the media's "selective approach" in covering post-presidential election developments, notably limiting views critical of the conduct of the election.

Violence and discrimination based on sexual orientation and gender identity by both state and non-state actors are serious problems. Bureaucratic restrictions prevent people with terminal illnesses from accessing strong pain medications.

World Report 2014 is Human Rights Watch's 24th annual review of human rights practices around the globe. It summarizes key human rights issues in more than 90 countries and territories worldwide, drawing on events through November 2013.

Turk Held After Huge Heroin Seizure in Armenia



YEREVAN — A Turkish man was arrested in Armenia on Saturday in connection with one of the largest ever seizures of heroin in the world reported by Armenian law-enforcement authorities.

The National Security Service (NSS) said that Armenian customs officers discovered on Friday as much as 927 kilograms of the Class A drug in a heavy truck that crossed into Armenia from neighboring Iran. It said the truck driver, a Georgian citizen identified as Avtandil Martiashvili, was arrested on the spot.

In another statement issued later on Saturday, the NSS said it also arrested in Yerevan a Turkish national who it believes is "one of the organizers" of the unprecedented drug trafficking operation. It claimed that the 40-year-old man, Osman Ugurlu, planned to smuggle the huge heroin consignment from Iran to Turkey via Armenia and Georgia.

Ugurlu prepared a "specially-fitted cache" in Turkey for that purpose several months ago, according to the NSS. "The investigation is continuing," added the NSS statement.

The security agency, which is the Armenian successor to the Soviet KGB, did not clarify whether it will seek to cooperate with relevant Turkish authorities in the probe. Armenia

and Turkey have no diplomatic relations.

The huge drug bust is by far the most serious instance of heroin smuggling into Armenia ever reported by law-enforcement authorities. Their previous record was set in late 2010. The Armenian police claimed to have confiscated at the time 7 kilograms of heroin smuggled by Armenian and Iranian citizens.

Iran is thought to be the main source of drug trafficking in and through Armenia. Dozens and possibly hundreds of Iranians have been imprisoned in Armenia on corresponding charges over the past two decades. According to Armenia's Office of the Prosecutor-General, at least 25 of them were repatriated in 2012-2013 to serve the rest of their prison sentences in the Islamic Republic.

The issue was high on the agenda of talks held in Yerevan last April by Iran's Prosecutor-General Gholam-Hossein Mohseni-Ejei and his then Armenian counterpart Aghvan Hovsepian. They signed a memorandum calling for joint Armenian-Iranian efforts to combat "transnational crime." Speaking to journalists, Mohseni-Ejei blamed Afghanistan, Iran's eastern neighbor, for the use of Iranian territory as a major transit route in the international drug trade.

Gazprom Completes Armenian Gas Network Takeover

MOSCOW -- The Armenian government has formally completed the sale of its remaining 20 percent stake in Armenia's natural gas distribution company to Gazprom, giving the Russian gas monopoly full ownership of the vital utility.

Energy and Natural Resources Minister Armen Movsisian and Gazprom Chairman Alexei Miller signed a corresponding agreement in Moscow late on Thursday.

"As a result of the deal, Gazprom will raise its share in the ArmRosGazprom (ARG) closed joint-stock company to 100 percent. The enterprise will be re-named Gazprom Armenia," the Russian energy conglomerate said in an ensuing statement.

"This deal fully corresponds to the spirit of strategic cooperation between Russia and Armenia," the statement quoted Miller as saying. "Gazprom has always been and remains a reliable part-

ner of Armenia," he added.

The deal stems from a package of Russian-Armenian energy agreements that were signed during President Vladimir Putin's December 2 visit to Yerevan. They defined the basic terms of the share acquisition and set the price of Russian natural gas for Armenia at almost \$190 million per thousand cubic meters.

The new tariff, which will be valid for the next five years, is well below international gas prices currently exceeding \$300 million per thousand cubic meters. Russian officials have attributed the price discount to Armenia's plans to join a Russian-led customs union.

The Armenian government ceded its minority share in ARG in payment for a \$300 million debt to Gazprom, which it incurred as a result of secretly subsidizing the Russian gas price from 2011-2013. In return for writing off the debt, Gazprom was also granted 30-year exclusive rights in the Armenian energy market.

Israel Honors Armenian Citizen Who Saved Jews During the Holocaust



JERUSALEM — Yad Vashem institute-museum recognized Armenian citizen Harutyun Khachatryan as a “Righteous among Nations” for the first time in July 2013. The awarding ceremony of the Khachatryan family by the Israeli delegation will take place in Yerevan on February 4, during which a certificate of the “Righteous among Nations” will be handed to the family of the Armenian hero.

For more than three years the Raoul Wallenberg International Foundation, along with a number of other projects, has been involved in the identification of those Armenian heroes who have displayed exclusive courage during the World War II and saved hundreds of lives, particularly Jews who had appeared in the clutches of death.

The organization’s complicated research work soon gave a desired result. Thanks to the efforts of the RWIF volunteer Mr. Artiom Chernamoryan the story of this Armenian hero was revealed and the official awarding ceremony took place in Yerevan on September 12 at the Presidential Palace of the Republic of Armenia with the participation of the President of Armenia Serzh Sargsisian, founder of the Raoul Wallenberg International Foundation Mr. Baruch Tenenbaum from New York, vice-president Mr. Daniel Rainer and volunteer Artiom Chernamorian from Israel, as well as many accredited ambassadors and members of the Government of Armenia.

During the official ceremony, Mr. Tenenbaum awarded a “Raoul Wallenberg Centennial Medal” to the granddaughter of Harutyun Khachatryan, Anna Khachatryan who had provided the whole family archive to the foundation and along with the volunteers supported to reveal the story of the Armenian hero. Mr. Tenenbaum solemnly awarded a “Raoul Wallenberg Centennial Medal” to the president of Armenia Serzh Sargsisian on behalf of all Armenian heroes.

Obliged by the warm reception of the President, the research group of the organization continues the process of discovering the heroic stories that took place seven decades ago.

RWIF is a global reach NGO with a primary mission to research, preserve and spread the legacy of Raoul Wallenberg and other brave men and women, who have saved the lives of persecuted people during the Jewish Holocaust and other conflicts. This mission is supported by the leaders of more than 300 countries and Nobel Prize laureates. One of the honorary members of the foundation is Jorge Mario Bergoglio, nowadays famous as Pope Francis.

Chairman of the Raoul Wallenberg International Foundation Mr. Eduardo Ernekian and founder Baruch Tenenbaum again send their congratulations to the Khachatryan family and promise to do everything possible to shed light to the stories of new Armenian saviors.

Armenian Defense Chief Pledges Retaliation

Continued from page 1

ment, the army said its soldiers repelled the simultaneous attacks.

Sergeant Hovannisian was shot dead in the firefights, added the statement. Karabakh President Bako Sahakian posthumously awarded Hovannisian a medal the following morning.

Hovannisian, 19, received full military honors while being laid to rest at the Yerablur military cemetery in Yerevan. Scores of ordinary Armenians also took part in the funeral procession.

“For the past two days tension [along the frontline has been at a peak

level,” Ohanian told reporters after the ceremony. “Gunshots fired by the enemy are numerous. There have never been so many gunshots before. Clearly, they are worried about retaliation.”

“There will definitely be retaliation. We will choose the right moment ... We will respond to every provocation,” he said.

Ohanian referred to the dead soldier as a national hero, saying that Hovannisian and a dozen of his comrades fought back an Azerbaijani commando raid on Karabakh Armenian frontline positions on the night from Sunday to Monday. The minister claimed that the Azerbaijani forces suffered “severe losses” in the assault.

Armenian Violinist Receives the Credit Suisse Young Artist Award for 2014



Armenian violinist Sergey Khachatryan has been named the winner of the Credit Suisse Young Artist Award. The announcement was made in Vienna by the jury, which is chaired by Lucerne Festival’s Executive and Artistic Director, Michael Haefliger, after the candidates auditioned for them in the Vienna Musikverein, The Art Journal reports.

The award comes with a cash prize of 75,000 Swiss francs – one of the highest awards in the field – and also involves appearing in concert with the Vienna Philharmonic as part of Lucerne Festival in Summer. The concert will take place on 13 September 2014 under the direction of Gustavo Dudamel.

Sergey Khachatryan was born in Yerevan, Armenia. In 2000 he won the

prestigious Jean Sibelius Violin Competition in Helsinki and, in 2005, first prize at the Queen Elisabeth Music Competition in Brussels. He has performed with such internationally acclaimed orchestras and conductors as the Berlin Philharmonic, the Orchestre de Paris under Andris Nelsons, the Bamberg Symphony under Jonathan Nott, the New York Philharmonic, the Philadelphia Orchestra and the Boston Symphony.

He has appeared frequently with the Philharmonia Orchestra in particular. His plans for the current season include concerts with the Rotterdam Philharmonic under Yannick Nézet-Séguin and with the Vienna Symphony under Markus Stenz. In June 2013 his most recent CD, of violin sonatas by Johannes Brahms, was released on the label Naïve.

Armenia Agrees with Switzerland: It’s Necessary to Draw Lessons from History

The Head of the Armenian Mission to the OSCE, Ambassador Arman Kirakosyan delivered a speech at the OSCE Permanent Council on January 16.

The Ambassador presented the priorities of the Armenian side during the Organization’s activity in 2014. Referring to Swiss Foreign Minister, OSCE Chairman-in-Office Didier Burkhalter’s speech, Ambassador Kirakosyan agreed with the Swiss side that it’s necessary to draw lessons from history.

The Ambassador noted that the Ottoman Empire perpetrated the genocide of 1.5 million Armenians under the cover of the World War I. A new security system was established after the war based on the realization of the right of peoples to self-determination, which gave birth to many of the OSCE member states. The principles of peace, security and the self-determination of peoples were later reflected in the Helsinki Final Act.

Ambassador Kirakosyan wel-

comed the intention of the Swiss presidency to contribute to the reinforcement of confidence-building measures in the Karabakh conflict zone. He noted that the measures could turn effective if the authorities and the civil society of Nagorno Karabakh were involved.

The Armenian side expressed support to Switzerland’s aspiration to help the Minsk Group Co-Chairs and underlined that conflicts should be solved only within the framework of negotiating formats. Arman Kurakosyan attached importance to the message of the Swiss presidency that it’s necessary to exclude violence, reinforce the ceasefire and respect the commitments.

The Armenian side also stressed the importance of the Swiss experience in contributing to peace and reconciliation through mediating efforts and voiced hope that the Swiss presidency would work in a transparent and unbiased manner. Ambassador Kirakosyan wished success to Switzerland in its responsible mission in 2014.

It announced the following day that another soldier died of heart failure.

The Armenian military and observers say that Baku routinely underreports its combat casualties, attributing fatalities to other causes.

Haigazian University Symposium on “Social and Economic Justice”



BEIRUT -- Organized by the Faculty of Business Administration & Economics at Haigazian University, a half day symposium titled “Social & Economic Justice” took place on the morning of January 17th, 2014.

In his welcoming address, Dean of the Faculty Business Administration & Economics, Dr. Fadi Asrawi, introduced the topic of social and economic justice, a topic that is more relevant today in Lebanon and the region than any other time. Dr. Asrawi, pointed out that social justice includes in itself economic justice. It imposes on each of us a responsibility to work with others to plan and continually perfect our institutions as tools for both personal and social development. He also added, a society that seeks peace must first work for justice.

University President Rev. Dr. Paul Haidostian placed particular significance on justice being a core to life and relationships rather than a minor or side issue. He pointed out that most of the uprisings or wars that are taking place today in the Middle East are a result of social and economic injustice that probably took place at some previous time; however our generation continued this injustice in modern ways. Dr. Haidostian also mentioned that as an educational institution, Haigazian focuses on distributive justice; owing and sharing with the others in a fair way, especially the weaker ones.

The representative of his Excellency the minister of Social Affairs, Mr. Wael ABou Faour, Dr. Bashir Osmat, drew attention to topic of social justice being of great concern to philosophers, rulers, and the underdeveloped nations, since in the beginning of time. Social justice is an economic matter; he went on, with a major objective of clearing out the fundamental inequalities that exists between different social classes. Dr. Osmat suggested different means for the sake of achieving justice, such as, drawing out plans for different intervals in time, with a program of social and economic development and the cooperating between governmental organizations, NGO's and the private sector.

Afterwards, Dr. Jonathan Andreas, from Bluffton University, USA, further discussed social and economic justice. He began by spotlighting a saying by one of the major economists, Keynes, “no idea more powerful than the idea of justice.” He men-

tioned that every textbook in Economics defies Economics as a positive science; not ethical. In contrast, he believes that it is impossible to avoid ethics since there is an opportunity cost to every decision made and that's an ethical decision. Dr. Andreas pointed out that previously people were measured based on what they value (utilitarianism), however now, they are being measured by the money/income they make (mutilitarianism), and this is a form of injustice.

After a coffee break, Dr. Khattar Abi Habib from Kafalat, a capital institution, financially controlled by the Central Bank, shed light on the different efforts Kafalat adopts to contribute to social and economic justice. By concentrating on short term lending to support activities such as trade, commerce, and immediate services, they aim to motivate small and medium enterprises to grasp the opportunity of expanding, improving, or branching out. Also, they provide equal opportunities to rural and underdeveloped regions as to the center of the country for financing, favoring small economies to filter into the middle class.

From World Vision International, Mrs. Anita Delhaas, pointed out that civil rights and economic justice is the basis of a just society. She believes that it takes wisdom for people to get out of their comfort zones to build the right relationships in order to achieve a just society. Mrs. Delhaas highlighted that poor people are not in need of money and charity; they are in need of justice. Based on that, World Vision works closely with Ministries of health, education, public affairs, religious leaders and media to increase awareness and to achieve the wellbeing of 150 million of the world's most vulnerable children, by working together to empower people in their economic life.

Followed by Mrs. Delhaas, Mr. Khalil Obeid, an acting CEO in the first Micro Finance Institution of Syria, conferred the attempts the institution is performing to upgrade the capacity of poor people to do more; by offering them micro credit and a safe place to put their savings. To contribute to a just society the Micro Finance Institution offers loans at minimal interest rates and charges a negligible amount to open a bank account, providing equal opportunities to poor people to have access to accounts. In addition to

The Depopulation Crisis in Armenia International Speaking Tour 2014

LOS ANGELES -- he Armenian General Benevolent Union (AGBU) in collaboration with the Kololian Foundation is hosting “The Depopulation Crisis in Armenia,” an international speaking tour. The DEPOP Research Group will present its findings from “The Depopulation Crisis in Armenia” research report, which was funded by the Kololian Foundation of Toronto.

The DEPOP Research Group consists of the Russian-Armenian (Slavonic) University Research Team; the Research and Business Center of the Faculty of Economics of Yerevan State University,; the Hrayr Maroukhian Foundation; and academics Arshak Balayan, Armen Gakavian, and Avetik Mejlumyan. Their field work on emi-

gration from Armenia was conducted from 2012 - 2013, and the findings were first presented in Yerevan at the United Nations Population Fund conference, October 2013.

Other international locations include Beirut, Paris, Toronto, and New York. For more information please visit: www.depop.am.

Who: AGBU and the Kololian Foundation

What: The Depopulation Crisis in Armenia International Speaking Tour
When: Tuesday, February 11, 2014, 7:30PM

Where: Glendale Central Library, 222 E. Harvard Street, Glendale, California

Contact: (626) 794-7942

Hasmik Harutyunyan To Present Workshop on Armenian Song and Dance at Fresno State

FRESNO -- Hasmik Harutyunyan will present a workshop on Armenian Song and Dance, from 2:00-5:00PM on Saturday, February 1, in the South Gym, Room 134, on the Fresno State campus.

The workshop is co-sponsored by the Armenian Students Organization and Armenian Studies Program at Fresno State and is partially funded by the Associated Students, Inc. of Fresno State.

Participation in the workshop is free, but participants are asked to bring only soft-soled shoes.

Hasmik Harutyunyan was born in Yerevan, Armenia and has extensive experience studying Armenian dance and music in Armenia. She will be demonstrating folk dances from the various provinces of Historic Arme-

nia, in their original form. Dances will include the Gyovend, Kochari, Tamzara, Ververi, Mayroke, Pampouri, and others, such as Hamshen dances and dances especially for women.

Harutyunyan will also teach Armenian folk songs, including lullabies, from historic Armenian provinces. In Armenia, she is well-known for her work with the Shoghaken Folk Ensemble and for her deeply touching renditions of Armenian lullabies. Her performances are often broadcast on Armenian National Radio and presented at traditional music festivals around the world.

For more information about the workshop, please contact the Armenian Studies Program at Fresno State at 278-2669.

Toronto Armenian Community's New Year Gift to Artsakh Schoolchildren

The Hayastan All-Armenian Fund's Toronto affiliate continues to provide assistance to Artsakh schools previously supported by Toronto's Armenian community. Recently, on the occasion of the New Year, students of Shushi's Daniel Ghazaryan Music School were presented with new uniforms, which were donated by a diaspora family of expert tailors. In addition, winter clothes and shoes were gifted to a total of 165 schoolchildren in the Martakert Region's Mataghis village and the Martuni Region's Spitakashen community.

Toronto-affiliate chair Migirdich Migirdichian, who has been serving on the Board of the Ghazaryan Music School for over a decade, expressed great pride in the achievements of the

that, the Institution is offering group loans, to motivate Syrian women to act more responsible and accountable for their own lives and children, during the current dreadful circumstances.

The final guest speaker Mrs. Carmen Geha, from Beyond Reform and Development, tackled the topic of social and economic development by analyzing an alternative strategy, Social Entrepreneurship; a global phenomenon combining business with social impact and community develop-

ment. To advance this strategy, Mrs. Geha thinks people should first adopt the mindset. It is a movement to counter the client list system, overcome corruption and a movement above all to free citizens from the chains of sectarian networks. There is enough evidence this would work Geha believes, and the rest is up to us.

Since 2002, the Armenian community of Toronto has provided financial support for the establishment, renovation, and advancement of several educational institutions in Artsakh. In 2006 and 2010, it sponsored the construction of the Mataghis school and the Spitakashen school, respectively; between 2002 and 2011, it supported the renovation of classrooms, the construction of a boiler room, and the installation of a heating system at the Shushi Music School; and in 2013, it donated 15 violins and brass instruments to the latter institution.

ment. To advance this strategy, Mrs. Geha thinks people should first adopt the mindset. It is a movement to counter the client list system, overcome corruption and a movement above all to free citizens from the chains of sectarian networks. There is enough evidence this would work Geha believes, and the rest is up to us.

An interactive session of Q&A followed every guest speaker, allowing the audience to share their thoughts and questions regarding the topic.

ԼՈՍ ԱՆՃԵԼՈՍԻ ՀԱՅ ՔՈՅՐԵՐՈՒ ՎԱՐԺԱՐԱՆ ՓՈՔՐԵՐԸ ԱԻԵՏԵՑԻՆ ՄԵԾ ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ



ԼԻՆՏԱ ԳԱՆՏԻԼԵԱՆ

Անարատ Յղութեան Միաբանութեան հովանաւորութիւնը վաղելոյ Հայ Քոյրերու Վարժարաններու ջամբած դաստիարակութիւնը հիմնաւորուած է Քրիստոնէական ազնուագոյն սկզբունքներու վրայ, որու լաւագոյն փաստը կը գտնենք ազգային եւ քրիստոնէական տօներու առթիւ կազմակերպուած պաշտօնական հանդիսութիւններուն՝ թատրոններով ու երգահանդէսներով: Այս տօնակատարութիւններուն կարեւորագոյններէն մէկը կը հանդիսանայ Սուրբ Ծնունդը: Աշակերտութիւնը լրջօրէն կը պատրաստուի այս առիթը լաւագոյն տօնելու եւ ներկայացնելու հանրութեան գեղեցիկ հանդիսութեամբ, համադրուած երաժշտութեամբ, բեմասացութեամբ, թատրոնով կենդանի պատկերներով եւ այլ բոլորը որ աշակերտը տեսականօրէն սորված է գրասեղաններուն ետին՝ կուգայ բեմահարթակ թարգմանուելու եւ դրսեւորուելու՝ «բանիւ ու գործով»:

Այս սկզբունքէն մեկնած, այս տարի դարձեալ Հ.Ք.Վարժարանը ունեցաւ իր գոյզ հանդէսները՝ ներկայացուած Մանկապարտէզի եւ Նախակրթարանի աշակերտներու կողմէ, ուր իւրաքանչիւր աշակերտ առիթ ունեցաւ բեմ բարձրանալու եւ ձեռով մը հաղորդելու եւ թարգմանը հանդիսանալու աշխարհի մեծագոյն եղելութեան՝ Քրիստոսի Ծնունդին: Անոնք իսկական արուեստի երեկոներ էին, ուր ծնողներ եւ հիւրեր ըմբոշխնեցին եւ հաղորդուեցան Քրիստոսով եւ ընդունեցին մանուկներու միջոցաւ փոխանցուած՝ Մանուկ Յիսուսի Ծննդեան Աւետիսը:

Շաբաթ, Դեկտեմբեր 1, 2013ի առաւօտեան տեղի ունեցաւ Մանկապարտէզի աւանդական Ծննդեան հանդէսը: Մեծ բազմութիւն մը՝ ծնողներ, մեծ ծնողներ, հիւրեր աշակերտներ, ուսուցիչներ, ժամանակէն առաջ արդէն տեղ գրաւած էին Հ.Ք.Վարժարանի Դանիէլեան սրահէն ներս, խանդավառ կը սպասէին փոքրերու ներկայացումին: Մանկապարտէզի տնօրէնուհի Սօնա Գազանճեանի բացման խօսքով սկսաւ հանդիսութիւնը: Մանկապարտէզի աւարտական դասարանի աշակերտները երկու հազար տարուան պատմութիւնը ներկայացուցին այնպէս մը, որ ներկաները մեծ հետաքրքրութեամբ եւ յափշտակութեամբ դիտեցին, մինչ փոքրերը, լրիւ ընկալած պատմութիւնը կը վերակենդանացնէին, մարդոց փոխադրելով Պաղեստինի Գալիլիոյ քաղաքը, եւ զանոնք դնելով Յիսուսի Ծննդեան պայմաններու

մէջ. Մարիամը՝ Սարին թէրգեան, Յովսէփը՝ Արէն Քարազեան այնքան բնական կերպով ներկայացուցին դէպքը, որ երբեմն արցունք, ծիծաղ եւ միշտ ծափողջիւններ խլեցին ներկաներէն, պատկերը ամբողջացաւ, երբ իրենց միացան մոգերը, հովիւները, հրեշտակներն ու նախամանկապարտէզի խումբը, որոնք մոմերով եւ ընծաներով շրջապատելով Մանուկ Յիսուսը աւետեցին Փրկչին գալուստը:

Մեծ խանդավառութեան մէջ

ԱՐԵՒՍՏԵԱՆ ԹԵՍԸ ՈՒՄՏԱԳՆԱՑՈՒԹԻՒՆ ԿԸ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԷ ԴԵՊԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆ ՅՈՒՆԻՍ

Արեւմտեան Թեմի Բարեխնամ Առաջնորդ Գերշ. Տ. Յովնան Արքեպիսկոպոս Տէրտէրեանի հովանաւորութեամբ, Հայոց Յեղասպանութեան 100 ամեակի ոգեկոչման առթիւ զանազան ծրագիրներ կը մշակուին: Առաջնորդ Սրբազան Հօր տեսիլքին համաձայն՝ կեդրոնանալու համար Հայաստանի վերածննդեան, Առաջնորդարանի կողմէ ջանք թափուած կազմակերպչական ծրագիրներուն մէջ կը շեշտուի «100 տարիներու յարութիւնը եւ կեանքը»:

Դէպի Մայր Հայրենիք ուխտագնացութիւնը տեղի պիտի ունենայ 2014 թուի Յունիսին, որ պիտի առաջնորդուի 100 ամեակի Ոգեկոչման Յանձնախումբի Ատենապետ՝ Արժ. Տ. Վազգէն Քհնյ. Մովսէսեանի կողմէ: Ասիկա սովորական շրջապտոյտ պիտի չըլլայ դէպի պատմական վայրեր, այլ ինչպէս ուխտագնացութիւն բառը կը սահմանէ՝ պիտի ըլլայ հոգիի

ճանապարհորդութիւն մը, որ շատ մը առիթներ պիտի ընծայէ կանգ առնելու եւ անդրադարձ ունենալու կարգ մը չափազանց նուիրական եւ պատմական վայրերու մէջ՝ ո՛չ միայն Հայաստանի, այլ բոլոր Քրիստոնէութեան:

Ուխտագնացութիւնը պիտի սկսի Յունիս 14ին Երեւանի մէջ եւ պիտի ճամբորդէ Հայրենիքի գանազան շրջանները, ապա սահմանը անցնելով պիտի ժամանէ Արեւմտեան Հայաստան՝ ակնկալելով տեսնել Արարատ Սուրբ Լեռը երկու կողմերէն: 2,990 Տոլարը պիտի ներփակէ սենեակներ Երեւանի, Արցախի եւ Թուրքիայի մէջ, ինչպէս նաեւ ճաշերը ամբողջ ուխտագնացութեան ընթացքին եւ մասնակցութեան սակերով: Օդանաւի ծախսը ներփակուած չէ:

Յաւելեալ տեղեկութիւններու համար հեռաձայնել Ելենա Զաքարեանի այս թիւով (818) 667-9040:

հանդիսութիւնը փակեց Քոյր Լուսիա իր շնորհաւորական եւ շնորհակալական խօսքերով:

Նախակրթարանի Հանդէսը տեղի ունեցաւ Հինգշաբթի, 1 Դեկտեմբեր 2013ի երեկոյեան վարժարանի Դանիէլեան սրահին մէջ ներկայութեամբ՝ Արեւմտեան Ամերիկայի եւ Քանադայի Հայ Կաթողիկէ համայնքի Առաջնորդ՝ Արհ-

Շաբ.ք էջ 18

Նոր Սերունդ Մշակութային Միութիւնը

Կը ներկայացնէ

"Արարատ Երազ-Խումբ 2013"ի

Արարատ լեռ բարձրանալու, Անի եւ Աղթամար Այցի վաւերագրական տեսաժապաւէնը



Տեղի կ'ունենայ

Ուրբաթ Յունուար 24, 2014 երեկոյեան ժամը 8:00-ին

ՀԿԲՄԻ Կարօ Սողանալեան սրահէն ներս,

1060 N Allen Ave. Pasadena, CA 91104

Մուտքը ազատ **Հիրասիրութիւն**

ԱՍՕԹ ՉՈՒՆԻՓ ՆԻԿՈՂՈՍ ԱՂԱՆԵՐ

ԱԻՆՏԻՍՈՒԱԶՄԻԿ

Հայ գրականության ոչ շատ փայլուն դեմքերն է Ատրպետ:

Իսկական անունով Մարգրիտ Մուսաֆեյան, որ եղած է նաև Ս. Դ. Հնչակեան կուսակցության կեդրոնական վարչության անդամ, թողած է գրական-ուսումնասիրական բեղուն ժառանգություն, որ դժբախտաբար գրեթե անմատչելի մնացած է ընթերցող զանգուստններուն, որովհետև՝ անոնք վերահրատարակուած չեն. անուշադուրթեան մատնուած են գրականագէտներու եւ պրպտողներու կողմէ: Սակայն, անոր մէկ պատմուածքը լայն ընդունելութիւն գտած է հանրութեան մօտ, որովհետև՝ վերածուած է շարժապատկերի եւ յաճախ կը ցուցադրուի հայրենի հեռուստակայաններէն: Կարելի է ըսել, որ իր մէկ գրութեամբ իսկ Ատրպետ անմահացած է սերունդներուն մօտ: Պատմուածքը կը կոչուի «Տրվի-ժիկ»: Անոր ժողովրդականացման նպաստած է նաև շարժապատկերին գլխավոր դերակատարը, որ նոյնիման սիրուած եւ նշանաւոր դերասան Հրաչեայ Ներսիսեանն է:

Ո՞րն է պատմուածքին միտք բանին. մեծահարուստ Նիկողոս աղան, օր մը, մսագործին մօտ կը տեսնէ համեստ պայմաններու մէջ ապրող Ներսէս աղբօր, որ պիշուկ տրվիժիկի մը կը նայի: Նիկողոս աղան զննելով միսի աչք համեղ կտորը կը նուիրէ Ներսէս աղբօր: Այս թեստը Նիկողոս աղան շուտով կը տարածէ քաղաքով մէկ. իւրաքանչիւր ոք իր կողմէ գունագարդելով դէպքը՝ կը խօսի տրվիժիկի մասին. ամէնուրեք կը գրուցեն Նիկողոս աղային առատաձեռնութեան շուրջ եւ խղճահարուցեամբ կը վերաբերին Ներսէս աղբօր՝ արծարծելով տրվիժիկին նիւթը:

Ներսէս աղբօր ուր որ երթայ տրվիժիկ բառը կը լսէ՝ սափրիչէն մինչեւ քաղնիք ու փողոց, խանութէ մինչեւ եկեղեցի: Բաւականին երկար տեւելէ ետք այս տհաճ պատմութիւնը, զգուշելէ ետք տրվիժիկի յարատեւ գրոցներէն, Ներսէս աղբօր կ'որոշէ տրվիժիկ մըն ալ իր հերթին նուիրել Նիկողոս աղային, վերջ տալու համար այս անախորժ գրոցներուն: Եւ վերջապէս օր մը, եկեղեցւոյ մէջ, մոմ վառած եւ աղօթք մընջած պահուն դարձեալ լսելով Նիկողոս աղային կեղծ բարերարութեան եւ ողորմութեան պատմութիւնը, կը շտապէ մսագործին մօտ, զննելով տրվիժիկ մը, եկեղեցւոյ բակին մէջ, ժողովուրդին աչքերուն դիմաց կը շարտէ Նիկողոս աղայի երեսին՝ վերջ տալու համար այս յարահարած մղձաւանջին:

Այս պատմուածքով Ատրպետ

վեր կը հանէ եւ ի հարկէ կը ձաղկէ չնչին բարիք մը ուռճացնելու, կատարուած նուիրատուութիւն մը աջ ու ձախ տարածելու, լաւութիւն մը ծամօնի նման ծամծմելու ու քաջքելու եւ ապա ամէնուր հանրութեան փոխանցելու յոռի երեւոյթը:

Հայ կեանքին մէջ բազմաթիւ Նիկողոս աղաներու գոյութեան եւ «Տրվիժիկ»-ի պատմութեան նման դէպքերու ընդհանրութեան պատճառներով, տրվիժիկը դարձած է ասոյթ: Ան որ իր ըրած փոքրիկ բարիքը յաճախ կը կրկնէ, կ'ըսենք՝ «եղբայր, տրվիժիկի վերածեցիր լաւութիւնը»: Այդպէս պատահած է անցեալին, ինչպէս Ատրպետ կը նկարագրէ: Իսկ հիմա չկա՞ն. անշուշտ կան եւ աւելիով:

Հայրենի «Կենտրոն» հեռուստակայանը դիտելով միշտ կը չիշմ «Տրվիժիկ»-ը, քանի անոր տէրը, որ խորհրդային օրերուն սովորական քաղաքացի մըն էր, Հայաստանի անկախութենէն ետք ինչ-ինչ միջոցներով միլիոնատատէր դառնալով, ժողովուրդէն իւրացուցածէն մաս մը ետ ժողովուրդին բաժնելով կը յոխորտայ որպէս նորելուկ Նիկողոս աղա: Նոյն օգնութիւնը, նոյն նուիրատուութիւնը կամ մըրցանակաբաշխութիւնը կրնաք դիտել երկու-երեք ամիս, օրական մի քանի անգամ: Մարդ կը ձանձրանայ կրկնուող գովաբանական, շնորհակալական եւ երախտագիտական բառերն ու շուպլանքները լսելէ. թմբկահարումն ու խնկարկումը մերօրեայ Նիկողոս աղայի հասցէին վերջ չունին:

Դեկտեմբերին, հանրութեան պարզ դարձաւ, որ հայրենի երկու արժէքաւոր անձնաւորութիւններ կը տառապին ծանր հիւանդութեամբ: Մին՝ արձակագիր, գրող, հրապարակախօս եւ ժամանակակից Հայ գրականության փայլուն դէմքերէն՝ Լեւոն Խեչոյեան. միւսը՝ թատերական գործիչ, մտաւորական, Երեւանի թատերաուժիտորական իստիտուտի ղեկավոր՝ Արմէն Մազմանեան: Երկու հանրածանօթ հայորդիներն ալ իրենց ներդրումը ունեցած են դարաբաղեան շարժման՝ հասնելով մինչեւ արցախեան թէժ ճակատներ: Երկուքն ալ ստացած են պետական բազմաթիւ մըրցանակներ ու կոչումներ: Ապա, հեռուստակայանները յայտնեցին, որ Հայաստանի կառավարութիւնը որոշած է նշեալ անձնաւորութեանց համար յատկացնել 10 հազարական եւրօ գումար՝ Գերմանիոյ մէջ անոնց բուժման նպատակով: Ուրեմն, կառավարութիւնը մէկդի դրած հայրենի ժողովուրդին հայրենալքումի դառն պարագան, երկրին տնտեսական-քաղաքական հարցերը, ընկերային

խորացող ճգնաժամը, ներքին լարուածութիւնները, խճողուած լուրջ օրակարգերը, զբաղած է 10 հազար եւրօ գումարով եւ տարածել այդ որպէս մեծ բարիք: Ինչ աղայութիւն, պետական մակարդակի «Տրվիժիկ»-ի պատմութիւն, որովհետև մի քանի անգամներ նշուեցաւ այս «առատաձեռնութեան» պատմութիւնը: Մինչդեռ, իւրաքանչիւր նախարարի ինքնաշարժ շատ աւելի կ'արժէ քան երկու արժանաւոր անձնաւորութեանց բուժումը. ցանկացած օլիգարխիկի մը համար վերոնշեալ չնչին գումարը դարձաւ բերանի ծամօն՝ երկու ընտիր հայորդիներու կեանքին փրկութեան համար:

Դժբախտաբար, 8 Յունուարին, կեանքին հրաժեշտ տուին 58 ամեայ Լեւոն Խեչոյեանն ու 53 ամեայ Արմէն Մազմանեանը. ծանր կորուստ ապրեցաւ հայրենի մտաւորականութիւնը: Սակայն, ամենասահեթեթը այն էր, որ հեռուստակայանները դարձեալ կրկնեցին, որ կառավարութիւնը գումար յատկացուցած էր նշեալ հանգուցեալ անձնաւորութեանց փրկութեան համար: Ամօթ չունի՞ն նորօրեայ Նիկողոս աղաները, որոնք անձանձրոյթ կը չիշեցնեն նշեալ գումարի մասին: Միթէ՞ կեանք մը փրկելու տարրական պարտականութիւնը կառավարութիւնը պէտք է թմբկահարէ ու թմբկահարէ: Լուսահոգի անձերուն հարազատները անհանգիստ չզգացին՞ արդեօք «Տրվիժիկ»-ին պատմութիւնը չիշեցնող այս ողբերգակատակերգութենէն:

Ի ՄԻՋԻ ԱՅԼՈՑ

Ի միջի այլոց, 2006 Հոկտեմբերին, սիրտի անհանգստութեան հետեւանքով փոխադրուեցայ Նիկոսիոյ պետական հիւանդանոց:

Բժիշկները կարիքը զգացին սրտանօթային մէկ երակս բանալու եւ սթենթ տեղադրելու: Մէկ շաբաթ բուժուելէ ետք, անվճար դեղերս ստանալով վերադարձայ տուն: Ինձմէ պահանջուեցաւ 2 եւրօ... հակաուակ մեծ գումար պահանջող վիրաբուժական միջամտութեան: 2011-ին դարձեալ նոյն երակին խցանումին պատճառով փոխադրուեցայ նոյն հիւանդանոցը, մնալու կողքի մահիճը. նոյնպիսի վիրաբուժական միջամտութիւն տեղի ունեցաւ, մեծ գումար ենթադրող. նախկին աննշան գումարը վճարելով ապաքինեցայ, եւ այս հակաուակ օտարահպատակ ըլլալուս: Ի հարկէ, ոչ Կիպրոսի կառավարութիւնը քննարկեց հարցս, ոչ հիւանդանոցին ղեկավարութիւնը, ոչ նկատի առին ազգութիւնս, գաղափարական-քաղաքական հայեացքներս, այլ գուտ մարդասիրական նկատառումներով մօտեցան կացութեան. եւ այս բոլորի պարագային, համեստ պայմաններու տակ ապրող ցանկացած մարդու, նոյնիսկ թշնամի համարուող թուրք քաղաքացիին: Բժիշկը մինչեւ իսկ մոռցաւ իր օգտակար ծառայութիւնը. պարզապէս յանձնարարեցին չձխել...: Հետեւաբար փրկուեցայ Ներսէս աղբօր ըլլալու անչարմար կացութենէն. մինչ՞ Լ. Խեչոյեանն ու Ա. Մազմանեանը Ներսէս աղբօր չիշեցուցին սեփական հայրենիքի եւ սեփական կառավարութեան կողմէ, քանզի Նիկողոս աղաները կը վխտան Հայաստանի մէջ:

Պահ մը բաղդատելով հանգուցեալ մտաւորականները եւ իմ նմաններուն իրավիճակը, աղամայ կը պոթկամ՝ դուք ամօթ չունի՞ք ժամանակակից Նիկողոս աղաներ...:

ՎԱՐՁՈՒ ՄՐԱՇ
ՓԱՍՍԱՏԻՆԱՅԻ ՄԷՋ (200 ՇՈՓԻ ԸԱՄԱՐ)
ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ ԱՌԻԹՆԵՐՈՒ ԸԱՄԱՐ
1060 N. ALLEN AVE. PASADENA CA 91104
ԱՆՆՐԱՄԱՆՈՒԹԻՒՆԵՐ՝
ՇԵՆԱՉԱՅՆԵԼ (626) 797-7680

VA Print Media
Book Printing • Hard Covers • Year Books
Restoration of Old Books & Bibles
Նոր Գիրքերու Տպարութեան եւ
Հին Գիրքերու Նորոգութեան Համար
Հեռ.աձայնել՝ ՎԱՀԻ ԱԶԱՊԱԼԵԱՆԻՆ
Vahe Atchabahian
1743 E. Elizabeth St. • Pasadena, CA 91104
Tel: 626-793-6220 • Cell: 626-354-5924
vamedia@yahoo.com • www.vaprintmedia.com

ԴԱՇՆԱՄՈՒՐԻ ԴԱՍԸՆԹԱՅՔՆԵՐ
Մանրամասնութեան համար գանգել
Նարիսէին
(626) 818-9949
Հասցէ՝ 1060 N. Allen Ave., Pasadena, CA 91104

ՇՊՏԵՎԱՆԳԻՍ



ԼՈՒԼՈՒ (ԽԱՅԵԱՆ-ՖԵՐՄԱՆԵԱՆ)

Լուլու (Խայեան-Ֆերմանեանի մահուան տանհորորդ տարելիցին առիթով հոգեհանգստեան պաշտոն պիտի կատարուի Կիրակի, 26 Յունուար, 2014ին, Ս. Պետրոս Հայց. Առաքելական Եկեղեցու մէջ, 17231

Sherman Way, Van Nuys, յաւարտ Ս. Պատարագի: Հանգուցեալին յիշատակը յարգողներէն կը խնդրուի ներկայ գտնուիլ: Սգակիրներ՝ Տէր եւ Տիկին Արա Ֆերմանեան Վիգէն Գուլումեան

ՅԱՒԱԿՅԱԿԱՆ

ԱՐԱՄ ՂԱՐԱԲԷԿԵԱՆԻ վաղաժամ մահուան տխուր առիթով Նոր Սերունդ Մշակութային Միութիւնը իր վշտակցութիւնները կը յայտնէ տարաբախտ երաժիշտ-խմբավարի ընտանեկան բոլոր պարագաներուն:

ՅԱՒԱԿՅԱԿԱՆ

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆԻ մահուան տխուր առիթով Նոր Սերունդ Մշակութային Միութիւնը ու անդամները իրենց խորագրաց վշտակցութիւնները կը յայտնեն հանգուցեալի այրիին, զաւակներուն, ընտանեկան համայն պարագաներուն, մասնաւորաբար «Շիրակաշէն» խմբակցութեան անդամներուն:

ԱՆՅԵԱԼ ԿԱՏԱՐԵԱԼԻ ՆԵՐԿԱՅ ՓԱՄԱՆԱԿԸ

Շարունակուած էջ 15-էն

տում է իր մտածողութեան ու յուզաշխարհի ինքնութիւնը, գործող անձանց «համայնքի» լեզուն նոյնն է, հոգեբանական ելեւէջներն են տարբեր, ամէն մէկը՝ խօսքով անկրկնելի տեսակ, նրան չես շփոթի միւսի հետ, այստեղ լեզուն էլ է գործողութեան արտայայտիչ՝ շատ էական մի գիծ, ոչ պատմողական, այլ ցուցադրական ժանրի համար, լեզուի դրամատուրգիա: Պիեսում վէպի հերոսներն են, բայց իբրեւ նախատիպեր ժամանակակից հայ ինտելիգենտների, երեւելի մեծահարուստների, տանտէրերի, անբարոյ քահանաների, մովրդավների, թիկնապահների, որոնք իրենց աւագակային բարոյականութեամբ հիւսուած են Հայաստանի աշխարհի դրաման՝ ասես կլասիցիստական տեղի, գործողութեան ու ժամանակի օրէնքով, իբրեւ նորօրեայ հայց բարեկենդան: Տխուր ու ցաւալի է ասել՝ սա մեր բարեկենդանն է, գործող անձինք՝ մենք, ժամանակակից հայերս:

լիկտային իրավիճակներ եւ բնութագրում նրանց այդ պահին ու պիեսի գործողութեան ամբողջ շղթայում: Այս մակարդակը հիանալիօրէն կերպաւորուել է զաւառապետ Մովրովի եւ պանդոկապան Սաքոյի առաջին հանդիպման ժամանակ: Մովրովը եւ Սաքոն հրեշտակ են ձեւանում, խօսում են ազնուութիւնից ու արդարութիւններից, սակայն երկուսում էլ թաքնուած է սաստանան՝ նրանց բուն ու բնական էութիւնը: Մէկը խաղում է միւսի վրայ՝ առանց յայտնի անելու, Սաքոն աւելի վիրտուոզ է, նա խաղում է ամբողջ պիեսի ընթացքում եւ թող փչում մարդկանց աչքին, ասես Յագոյի կրկնօրինակը լինի: Պատկերացնում եմ նրան ինչպէս կը մարմնավորէին Աւետ Աւետիսեանն ու Սոս Սարգսնիւր, որոնք ժամանակին հիւանդի Յագո են եղել՝ մոլորեցնելով Օթելոյին, նրան մղել սպանութեան ու ինքնասպանութեան: Աշխարհի շատ թատրոններում Շեքսպիրի ողբերգութիւնը ոչ թէ «Օթելո» է բեմադրուել, այլ՝ «Յագո»: Սա բեմադրական հետաքրքիր եւ բաւականին համոզիչ մեկնութիւն է, թերեւս աւելի խորքային ու ընդհանրացուած. Օթելոն խաբուած է, միամիտ, հաւատացեալ, ռոմանտիկական մի կերպար, իր սիրոյ գոհը, իսկ Յագոն՝ խաբողը, երէկ, այսօր ու վաղն էլ մարդկութեան բնութից անբաժանելի խաբէութեան խորհրդանիշ, աշխարհի անկատարելիութեան յաւերժող պատկեր: Մեծ ռեալիզմի՝ կեանքի տարողունակ ճշմարտութեան կրողը Յագոն է: Ռուբէն Յովսէփեանին իր դրաման կարող էր եւ «Միկիտան Սաքո» կամ պարզապէս «Սաքո» անու-

ՌՈՒԲԷՆ ՄԱՍՈՒԼԵԱՆ

Շարունակուած էջ 16-էն

շարժին, իսկ արուեստը՝ կը սկսի խօսիլ: Ի վերջոյ ի՞նչ են դաշնամուրը, կաւը, ներկերը, հարիչը եւ մարմարը: Նոյն գործիքները չէ՛ի՞ն, որոնց շնորհիւ հանդէս եկան Վակները, Կոյան, Ռոտէնը եւ մեծ արուեստի վիթխարի միւս երեւոյթները: Չեմ պնդեր, թէ շարժանկարի իւրաքանչիւր նմոյշ արուեստի գործ է, սակայն ո՞վ կրնայ հաստատել, թէ իւրաքանչիւր հրատարակուած գիրք գրականութիւն է...»: Ի պատիւ Վարպետին, պէտք է նշել, որ ինք մինչեւ իր կեանքի աւարտը հաւատարիմ մնաց իր սկզբունքներուն եւ Մամուլեանին հեռացումը ֆիլմաշխարհէն, իր շատ ու շատ հետեւորդներու կողմէ որպէս ապտակ ընկալուեցաւ՝ հասցէագրուած ֆիլմաշխարհը շահութաբեր առեւտրական ձեռնարկի վերածած դրամատէրերուն: ...1959-ին Ռուբէն Մամուլեանը կը սկսի «Քլէտիաթրա» ֆիլմի նկարահանումները եւ գլխաւոր դերի համար կը հրաւիրէ էլիզապէթ Թեյլըրը: Սակայն սինեման որակական ուրիշ շրջան թեւակոխած էր եւ առաջ մղուած էին դրամարկղային յարաբերութիւնները, իսկ աժան եւ աչքառու ծրագիրները այլեւս չէին կրնար հրապուրել բեմադրիչը: Մամուլեան մեծ բեմադրիչը ի՞ր օրէնք-

ները ունէր եւ չէր կրնար յանձնուիլ որեւէ պարտադրանքի, առաւել եւս՝ դրամի իշխանութեան: 1961-ի Յունուարին ան հրաժարական կու տայ եւ կը հեռանայ սինեմայի ասպարէզէն: Ազնուարիւն եւ արուեստի մէջ միշտ կատարելութեան ձգտող, սեփական դիտանկիւն եւ անկրկնելի ձեռագիր ունեցող մեծ բեմադրիչը չէր կրնար չհակադրուիլ ֆիլմ - աշխարհը գաւթած դրամի թագաւորութեան: Ան անվերադարձ կը լքէ ասպարէզը, սակայն կը լքէ յաղթանակած ու նաեւ այն հաստատ համոզումով, որ ուշ կամ կանուխ ի՞ր տեսակէտը պիտի յաղթանակէ: Այդ համոզումը Մամուլեանին յետոյ ա՛յլ աւելի ամրապնդեցին ֆիլմարուեստի մեծագոյն վարպետներ՝ Ֆետերիքօ Ֆելլինին, Սերգէյ Փարաճանովը, Միքելանճելօ Անտոնիոնին, Անտրէյ Թարքովաքին եւ ուրիշ մեծահամբաւ ու անարծաթ արուեստագէտներ, որոնցմէ արդէն վաղուց աշխարհահռչակ ու դասական դարձած Ալբրո Քուրոսաւան, ամերիկեան սինեմայի կաճառի ամէնէն պատուաբեր՝ «Օսքար» մրցանակը ստանալու ատեն, լեփ-լեցուն հանդիսասրահի բեմին վրայ ծունկի իջած եւ համբուրած էր Ռուբէն Մամուլեանին աջը՝ յուզուած արտաբերելով. «Շնորհակալութիւն, Մախթ-րօ, ես սինեման Ձեզմէ սորվեցայ...»:

նել՝ առաւել նիւթականացնելով մեր այս կեանքի սաքոյով, որն ազատօրէն թալանում, խաբում է, սպանում եւ մնում անպատիժ՝ առանց դոյզն-ինչ վախենալու: Պիեսի հիմնական եռանկիւնու վերին ու գլխաւոր անկիւնը ո՞չ Մովրովն է եւ ո՞չ էլ ինչայնք, այլ՝ Սաքոն, նա է ճակատագրական գործողութիւնների ղեկավարը բեմադրիչը: Յովսէփեանը կառուցել է դէպքերի սեղմուած գապանակ, որն աստիճանաբար արձակուելով, քայլ առ քայլ բացայայտում է հերոսների իսկական դէմքը, ոչ ոք պատրաստի կերպարանքով չի ելնում բեմ, այլ հետզհետէ «եփուելով», հասնում է իր եռման կէտին: Ստանձնելով զաւառապետի պաշտօնը, Մովրովն ասես մեր օրերի նախընտրական ճառ է խօսում. «Ինձինց առաջ շատ մովրովներ էք փոխել ու էլի կը փոխէք, որովհետեւ մենք ջուր ենք, իսկ դուք՝ կամուրջ, մենք զնայական ենք, դուք՝ մնացական: Համալու իմացէք, որ ես ուրիշներն պէս չեմ, ես կաշառք սասած բանը չեմ թողնի, որ իմ դռնը տուն մտնի: Կաշառքի անուն տուողին ճիպտոյի տակ կը մաշեցնեմ, հայրս էլ որ մեղաւոր լինի՝ հուր-յաւիտեան կը կորցնեմ, որդիս էլ լինի՝ Սիբիրում կը փոսեցնեմ: Էնպէս պիտի անեմ, որ տասը տարեկան երեխան էլ, ոսկին գլխին դրած, գիւղից գիւղ զնայ ու չվախենայ գողաւագակներէ: Գողերի ու աւագակների ից ու թողը պիտի կտրեմ էս երկրից: Գնացէք ու իմ բնութիւնը ձեր ժողովրդին հասկացրէք» («Նորք», 2, 2012, էջ 87): Բայց նա դառնում է ամենատղանդաւոր կաշառակներէից մէկը՝ գերագանցելով իր բոլոր նախորդներին: Խեչանը չի հաւատում, որ որեւէ ուժ գլուխ կը բարձրացնի իր ուժի դէմ, չէ՞ որ մեծահարուստ է ու յարգուած, սակայն նա էլ է գոհ գնում հասարակական յոռի բարբերին: Սաքոն

«ԺՐՆԵՒ-2», ԶԱԼԵՊԱՅԱՅՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՄԵՆՔ

ԳԵՈՐԳ ՊԵՏԻԿԵԱՆ

Այսօր պահանջը զգացի գրե-
լու: Նպատակը սիրտիս մօտ է,
որովհետև քանի մը օրեր ետք՝
Յունուար 22ին, ժրնեւի մէջ հա-
ւանաբար գումարուի Սուրիոյ տազ-
նապին շուրջ հակամարտ կողմերու
միջեւ միջազգային խորհրդաժողով
մը՝ «Ժրնեւ 2» անուան տակ:

Քաղաքական վերլուծումներ
կատարող մը չեմ: Նոյնիսկ չեմ
գիտեր որքանով բան մը պիտի
կարենայ փոխել դիւանագէտներու
այս հաւաքը:

Նաեւ չեմ գիտեր, եթէ երբեք
բան մը կրնայ փոխուիլ: Ուրքա-
նով անկեղծ են կողմերը: Ուրքա-
նով իրենց խոստումին տէրը պիտի
ըլլան: Ուրքանով վատահոլ թիւն պի-
տի ներշնչեն թէ՛ իրարու եւ թէ՛
աշխարհին:

Միայն այն գիտեմ, որ շուրջ
երեք տարիներէ ի վեր ներքին
պատերազմի մէջ մխրճուած սուրի-
ացի ժողովուրդին կողքին աշխար-
հի աչքերն այլ չառած են այս
ուղղութեամբ:

Դէպի «Ժրնեւ 2»: Յոյս մը:
Երկար ու անծանօթ փակուղիէ մը
դուրս ելլելու լոյսի նշոյլի մը
յայտնութիւնը:

Անկասկած, որ վերջապէս փորձ
մըն է, որ պիտի կատարուի պատաս-
խանատու դիրքերու վրայ գտնուող
դեկավարներուն կողմէ, անոնց, որոնք
յանտուն ամբողջալարութեան՝ անմեղ
քա- դաքացիներու արեան պատճառ
դարձած են:

Միայն հաւատք կ'ուզենք սնու-
ցանել դիւանագիտական այս ուղ-
մալարութեան, որ կը կարծեմ մեր
գլուխին աւելի վեր է:

Մեծ պետութիւններու հովանի-
ին եւ օրհնութեան տակ գումարուող
ժողովին մասնակից հակամարտող
կողմերը, եթէ նոյնիսկ քաղաքական
որոշ լուծման մը յանգին, անդին կը
մնայ սուրիացի ժողովուրդի ներկայ
իրավիճակը:

Բացարձակ իրականութիւն է,
որ այսօր Սուրիոյ բնակչութեան
բաւորաբար իր կեանքի ապահովու-
թեան համար դրացի երկիրներուն
մէջ ապաստան գտած է:

Աւերակուած են բազմաթիւ
քաղաքներ, գիւղեր եւ աւաններ:
Սպաննուած, առեւանգուած ու ան-
յայտացած են հազարաւոր քաղաքա-
ցիներ:

Ռումբերու, հրթիռներու եւ
փամփուռներու աղմուկէն այլեւս

լսելի չէ ոչ մէկ աղաչանք:

Չորցած են մարդոց սկանջնե-
րը եւ կուրցած՝ աչքերը, ու հարցերը
մնացած են փողոցներու փլատակնե-
րուն տակ:

Բոլորիս համար երկարեցաւ
կրիւը, դարձաւ պատերազմ, դարձաւ
անմարդկային եւ եղբայրասպան:

Ուշացաւ յոյսը: Լաւին սպա-
սումը դարձաւ կարօտ:

Աշխարհը սկանատես է, թէ
որչափ խոր է այդ երկրի ժողո-
վուրդին դժբախտութիւնը: Հոն բո-
լոր չափանիշները խախտած են եւ
սկզբունքները արժէքազրկուած:

Կրօնքի անուան տակ աներեւա-
կայելի ոճիրներ գործուած են եւ
տակաւին կը գործուին, որովհետեւ
մարդիկ կրօնքը դարձուցած են թէ՛
միջոց եւ թէ՛ նպատակ:

Հոն սարսափն ու մահը ոչ
սահման ունին եւ ոչ ալ ժամանակ:
Կը կարծեմ, որ գրեթէ ամբողջ
աշխարհը նման տագնապնե-
րով կը
զալարուի: Մեր ժողովուրդի մէկ
հատուածին՝ սուրիա- հայութեան,
հալէպահայութեան դիմագրաւածը
առանձնապէս կը ցաւցնէ մեր սիրտը:

Մեր ժողովուրդը, սակայն, օժտ-
ուած է կրկին ապրելու կամ-
քով լեցուած սիրտով ու հոգիով:

Իրականութիւն է, որ մենք
վշտահար ժողովուրդ եղած ենք:
Պատմութեան հարուածները միշտ
եւ անիննայ եղած են խաղաղասէր եւ
ստեղծագործ հայութեան գլխուն:

Սակայն այս օրերուն պէտք է
հաշտուիլ այս նոր իրականու-
թեան հետ:

Չեմ փորձեր գրիչս լալկան
վազքի մը մէջ նետել: Կը զգամ ու
կ'ապրիմ տագնապին ահռելիութիւնն
ու մեծութիւնը:

Չեմ գիտեր ինչպէս յանկարծ
ներքին ձայն մը կը սկսի յուշե-
լու
ինծի ու առաջնորդելու մտածումներս:

Կը հաւատամ, որ կեանքը իբ-
րեւ հաւատք եւ հաւաքական ապ-
րում, մեզի համար միշտ ազգային
եղած է:

Հաստատապէս զգացական
պոռթկումի մը արդիւնք են այս
տողերը, որովհետեւ Հալէպի հողին
կարօտը տակաւին կ'այլի հոգիս:

Կը զգամ, որ այս առթիւ իմ
արտայայտած իւրաքանչիւր մտա-
ծում դարձած է պոռթկում:

Որովհետեւ...

Հոն, յատկապէս մեր ծննդա-
վայր Հալէպի մէջ, գրեթէ ամէն օր
հիւանդ է արեւը: Պատմական այդ
քաղաքը հազարաձայն հեւքով քա-

ղաքի մը վերածուած է: Հոն անհրա-
պոյր օրեր իրար կը յաջորդեն:

Հալէպը իր այս իրավիճակով
պատմութեան անցած է, սա- կայն
տակաւին անցեալ չէ դարձած:

Հոն մեր ժողովուրդը իր աչքե-
րը երազին եւ յոյսին մէջ բացած է
լեռներու մէջ եւ կամ վրան թափա-
ռող ամպերու նման: Իսկ մենք հոս,
անոնցմէ հեռու եւ անդին, մենք հոս
ի՞նչ կ'ը- նենք: Դուք ձեզի հարց
տուէք: Ո՞ր օրուան կը սպասենք: Կը
խօսինք: Յաճախ լոգունգներով կ'ար-
տայայտուինք: Երբեմն կը յիշենք,
քիչ ետք նստելու եւ սպասելու, որ
մէկը բան մը նա- խաձեռնէ: Վե՞րջը:
Նոր տարին եկած է ու կը
շարունակէ իր երթը: Արդէն անոր
առաջին ամիսը կ'իստուած է: Արդեօք
ո՞ւր հասած է մեր գիտակցութեան
հասունութիւնը:

Այլեւս իրականութեան
փնտռութիւնը կարիքը չկայ:

Միւս կողմէ մի մոռնաք, որ
հակառակ այս հոգեկան եւ ֆիզիքա-
կան տխրութեան, հակառակ մեր
մայր գաղութին մէջ յամբողջ ծանր
դրութեան, հակառակ ամէնօրեայ
վախի, սարսափի ու մահուան սպա-
նալիքներուն, ողջունելի ազգային
եւ հոգեւոր գործ ու աշխատանք կը
տարուի:

Հալէպահայութիւնը իր ամ-
բողջութեամբ, իր այդ պարզունակ
վիճակով, իր այդ թաքնուած ու
զսպուած խոր թախիծով ու սուգով,

իր սրտին մէջ պահ դրած տագնապ-
ներով, տակաւին կը շարունակէ իր
ազգային գործընթացը, գալիք ժա-
մանակներու մնայուն ներկայութեան
համար:

Որովհետեւ մենք յամառ ժողո-
վուրդ ենք, չենք ուզեր մեռնիլ:
Հաւատացէ՛ք, հալէպահայ լեցուն է
կրկին ապրելու կամքով: Ու մեր
ոգին, ի տես այս պերճախօս վկայու-
թիւններուն, կը ջերմանայ:

Իսկ եթէ ոգին արդէն բաւարար
է, որ մեզ չաւերժօրէն կանգուն
պահէ, մեր կարգին մենք ալ պէտք
է գործի լծուինք: Շարունակենք մեր
առաքելութիւն-աջակցութիւնը իբ-
րեւ սրբազան եւ ազգային պարտա-
կանութիւն: Այս ստեղծուած միջո-
րտին մէջ փոխանցենք սէրը, գուր-
գուրանքը, յարգանքը, նիւթական
ու բարոյական օժանդակութիւնը
հանդէպ նման ազգային արժէքնե-
րու պահպանման:

Հազար անգամ կրկնած ենք ու
հաստատած, որ հոն տակաւին շնչող
հայ գաղութը պէտք է ամուր պահել:

Իսկ մենք: Հսկայ հայ գաղութ
ենք հոս: Կը պարծենանք: Կը բաւէ
յոյս ծախենք: Հետեւողական աշխա-
տանքի կարօտը ունինք: Գալիքի
ուղիները լուսաւորող շող:

Ու այս օրերուն՝ «Ժրնեւ-2»:
Յոյսով ենք, որ այս մէկը նոր
ու բարի ճանապարհներ տանող
խորհրդաժողով մը դառնայ բոլոր-
րիս համար:

ՕՐԱԳԻՐ. 1943-2001

Շաբաուակուած էջ 15-էն

Թիւն է եւ անհրաժեշտ, առանց
անոր չեմ կրնար հաւատալ Մար-
դու յառաջդիմութեան, կատարե-
լագործման: Միայն թէ չըլլայ
«ես»-ը ինքնահաւանութեամբ ու
այլամերժութեամբ աղաւաղուած,
եսամոլացած ու դաժանացած՝ թէ
անհատապէս, թէ՛ համայնօրէն. այդ
քանդող յատկութիւնները չեն տա-
նիր Մարդու յառաջդիմութեան,
կատարելագործման, չեմ կրնար
հաւատալ: Եթէ մարդկային «ես»-
երուն մէջ անարատ ու հօր ըլլայ
բուն աստուածայինը՝ սիրաշող ու

ստեղծագործ, ատոր կը հաւատամ:
Բայց բուն աստուածայինը բուն
կրօնական շատ բարձր, անհուն,
անսահմանելի զգացումն է, եւ այդ
է որ կ'աղաւաղեն պաշտօնականա-
ցած կրօնքներն ու դաւանանքներն
իրենց քարացած ֆորմիւլներով,
իրենց ինքնահաւանութեամբ ու այ-
լամերժութեամբ, որոնց տակ քա-
ղաքականութիւն ալ է թաքնուած՝
նիւթապաշտ գոհնիկ նկրտումնե-
րով: Այդպէս տեսած եմ ընդհանուր
պատմութեան դասերէն ու գիրքե-
րէն, այդպէս կը տեսնեմ աշխարհի
ներկայ իրականութեան մէջ ալ, չեմ
կարծեր թէ կը սխալիմ....

SEROP'S CAFE
GREEK & LEBANESE FOOD
SERVING BATON ROUGE SINCE 1979

INNOVATIVE
Designs  Manufacturing, Inc.







idmifurnishings.com